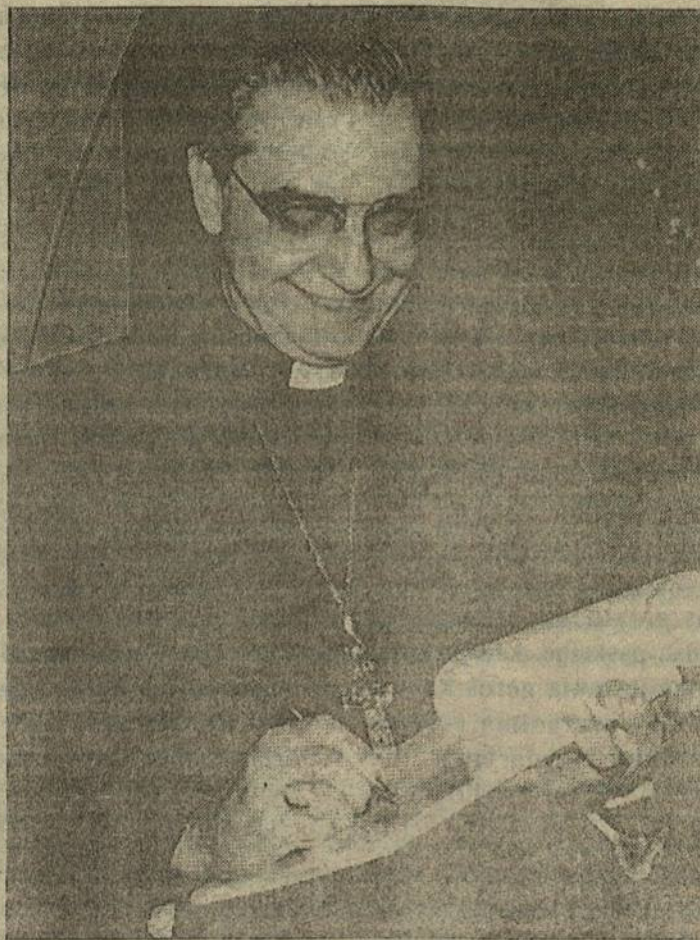

PASKELBTAS LIETUVIS KARDINOLAS

Archivyskupas Metropolitans Audrys Juozas Bačkis

Sausio 20 dieną vidurdienį Romos popiežius Jonas Paulius II-sis paskelbė 37 naujų katalikų bažnyčios kardinolų pavardes.

Prieš 40 metų į kunigus Romoje išventintas Vilniaus arkivyskupas Audrys Juozas Bačkis, šiame aukščiausių bažnyčios hierarchų sąraše buvo aštuonioliktas. Oficialus naujų kardinolų priėmimas į katalikų bažnyčios kardinolų kolegiją įvyks vasario 21 d.

Diplomato Stasio ir Onos Bačkių sūnus Audrys Juozas gimnaziją ir kunigų seminariją baigė Paryžiuje. Nuo 1957 metų mokslus tęsė Romos Šv. Kazimiero lietuvių kolegijoje bei Grigaliaus universitete. Laterano universitete Romoje apgynė bažnytinės teisės

doktoratą ir tęsė studijas Šventojo Sosto diplomatinėje akademijoje. Diplomatinį darbą dirbo Filipinuose, Costa Rica, Turkijoje, Nigerijoje. 1988 metais Olandijoje buvo katalikų bažnyčios diplomatinės misijos – nunciatūros vadovu. Tais pačiais metais buvo išventintas į vyskopus.

Po Lietuvos nepriklausomybės atgavimo 1991 m. gruodžio 24 d. vyskupas Audrys Juozas Bačkis buvo paskirtas Vilniaus arkivyskupu metropolitu. Popiežius Jonas Paulius II atkūrė bažnytinę Vilniaus provinciją.

1997 metais Vilniaus pedagoginio universiteto senatas suteikė Audriui Juozui Bačkiui garbės daktaro vardą.

Pernai arkivyskupas apdovanotas Didžiojo Lietuvos Kunigaikščio Gedimino 2-jo laipsnio ordinu.

Prezidentas Valdas Adamkus arkivyskupui pasiuntė sveikinimo telegramą.

"Iš visos širdies sveikinu Jus su iškilia Jo Šventenybės Jono Pauliaus II dovana Jums ir Jūsų asmenyje visai Lietuvai, Lietuvos krikščioniškajai bendruomenei. Džiaugiuosi šiuo Jūsų ganytojiško darbo įvertinimu ir tikiu, kad tai suteiks stiprybės bei naujų galių visų mūsų dvasinei kultūrai, naujų paskatų siekiant gėrio ir gyvenimo prasmės", – pareiškė Lietuvos Respublikos prezidentas Valdas Adamkus.

PIRMASIS ŠIMTADIENIS IR NAUJOS VILTYS

Jonas Daugėla

Pereitų metų pabaiga tiek mūsų šalies tiek ir gimtojoje žemėje buvo labai audringa. Veik visą mėnesį truko iki paaiškėjo kas gi bus mūsų Prezidentas, o tėvų žemėje be didelio triukšmo Seimo dauguma demokratiškais rinkimais buvo patikėta kažkokioms neaiškioms koalicijoms.

Tad šių metų Sausio 16 švęsime šios naujos valdžios šimtadienio sukaktį. Šioje šalyje yra lyg ir tradicija, kad pirmąjį šimtadienį žiniasklaida ir politiniai veikėjai naujai išrinktos valdžios nepuola ir garsiai nekritikuoja. Tai yra lyg ir naujos valdžios "medaus mėnuo".

Kažkodėl mūsų šalyje ši "tradicija" nepripažįstama ir naujoji valdžia, vos rinkimams pasibaigus, lietuviškoje žiniasklaidoje susilaukė daug kritiškų pastabų. Tad galbūt ir mes, kurie stebime mūsų šalies politinį gyvenimą iš tolimos, galime tarti kelis žodžius.

Žinoma, savaime suprantama, kad pirmasis šimtadienis buvo pašvęstas persitvarkymui ir pareigų parėmimui. Iš 141 Seimo nario buvo išrinkta 86 nauji nariai. Pirmoje eilėje rinkimus pralaimėjusiems Seimo nariams buvo išmokėtos "išmokos" ir tai sudarė maždaug apie 2 milijonų. Seimo nariai gyvena val-

diškuose butuose. Rinkimus pralaimėjusiems nariams buvo duotas vieno mėnesio laikas išsikraustyti iš tų valdiškų butų. Tad naujieji Seimo nariai buvo laikinai apgyvendinti "Draugystės" viešbutyje ir tai vyriausybės išdui kainuoja maždaug 11-12 tūkstančių Lt. savaitei. Rinkimų įkarštyje visi kandidatai žadėjo mažinti valstybės išlaidas. Tačiau vos išrinkus, jie patys sau pasididino algas ir dabar kiekvienas Seimo narys gauna 4085 Lt. algos mėnesiui. O frakcijų ir komitetų pirmininkai dar gauna įvairius priedus. Nariai, kurie atsisako naudotis valdiškais automobiliais dar gauna kas mėnesį 750 Lt. kelionpinigių, nors jie gyvena vos per kelis blokus nuo Seimo rūmų.

Brangiai kainuojantį medicinos mokslą baigę daktarai uždirba vidutiniškai 800-900 Lt. O tuo tarpu prokurorai ir teisėjai gauna net iki 8000 Lt. mėnesinio atlyginimo. Eilinių policininkų atlyginimas vidutiniškai yra 400 Lt., o policijos vadai (dar kažkodėl "komisarais" vadinami) gauna 6000 Lt.

Per šį pirmąjį šimtadienį neteko girdėti, kad naujasis Seimas būtų daręs kokius sprendimus šiuos nenormalumus išlyginti. Bet už tai parengė nutarimą peržiūrėti pensijų įstatymą. O tos pensijos šiuo metu ribojasi tik ke-

liais šimtais Lt.

Per šį pirmąjį šimtadienį rinkimus laimėjusios koalicijos partijos ruošė savo veiklos programas. Šiam reikalui ir buvo daugiausia sunaudota pirmojo šimtadienio dienų. Prieš rinkimus partijos žadėjo, laimėję rinkimus, tuoj vykdyti "švarių rankų" politiką. Atsiet kovoti su korupcija, kyšininkavimu ir kitomis valdininkų ydomis. Tačiau ruošiant Seimo ir vyriausybės veiklos planus šie pažadai liko veik nepaliesti.

Savo programose koalicijos partijos daugiausia dėmesio skyrė užsienio politikai, kuri išimtinai ribojasi pastangomis siekti, kad Lietuva būtų priimta į NATO ir ESgą. Šiam reikalui planuoja nepagailėti nei pastangų nei pinigų. Ir dabar jau nutarė JAV Ambasada padidinti keturiais tarnautojais. Atrodo, kad nuo brangiai apmokamų tarnautojų skaičiaus Ambasadoje priklausys Lietuvos priėmimas į NATO?

Tik labai gaila, kad šių partijų programose yra visai užmirštas mūsų kaimas ir to kaimo žemdirbių reikalai. Buvusios vyriausybės mūsų kaimą ir mūsų žemdirbius buvo palikę likimo valiai. Tad ši naujoji vyriausybė tikrai turėjo pirmoje eilėje bandyti sukurti naują mūsų žemės ūkio politiką. Bet tai yra tik blankus pirmojo šimtadienio vaizdas. Tikėkime,

kad sekantieji šimtadieniai bus kūrybingesni.

Bet šia proga galbūt būtų pravartu kiek žvilgtelti ir į paskutiniuosius Seimo rinkimus. Džiugu, kad šiuose rinkimuose į rinkimines būstines atėjo žymiai daugiau turinčių teisę balsuoti piliečių. Atsiet atbudo mūsų žmonių pilietinis pareiškimas. O taip pat sumažėjo ir partijų skaičius. Rinkimų ribą palaužė vos tik penkios partijos. Vienmandatinėse rinkiminėse apylinkėse šių partijų frakcijos buvo papildytos dar 52 atstovais. Ir tik 19 įėjo kaip pavieniai asmenys. Be abejo jie (įskaitant Bobelį ir Prunskienę) jokio vaidmens Seimo veikloje nevaids.

Tad šie Seimo rinkimai duoda vilčių, kad pagaliau bus atstatyta mūsų šalies politinio gyvenimo lygsvara ir atkurtas tradicinis mūsų politinių jėgų pasiskirstymas. Kaip atsimename, pirmuosius rinkimus netik mūsų visų bet ir viso Vakarų demokratinio pasaulio nuostabai penkių dešimtmečių bolševikų vergiją ir terorą kentėjusi tauta vos tik atstačiusi nepriklausomybę laisvais, demokratiškais ir visuotiniais balsavimais savo valstybinį gyvenimą patikėjo komunistų partijos palikuoniams. Žinoma, jiems visai nerūpėjo Atgimimo sąjūdžio skelbiamos tautinio patriotizmo idėjos. Jų veikėjai skubėjo iš-

tvirtinti valdžios įstaigose ir pasigrobtį bet koki likusį valstybės ir gyventojų turtą.

Žinoma, mūsų gyventojai tuojau perprato naująją Šlezevičiaus politiką ir antrojo Seimo daugumą patikėjo iš patriotinio Atgimimo sąjūdžio išsivysčiusiai Tėvynės s-gai. Ir tuo būdu mūsų politinio gyvenimo švytuoklė iš kraštutinės kairės nukrypo į dešinę.

Bet labai gaila, kad rinkimus laimėjusi Tėvynės s-ga neatgaivino Atgimimo sąjūdžio patrijotinių nuotakių. Jos veikėjai ir vadovai tuojau pradėjo "turistinės diplomatijos" politiką ir paskandino ją globalizmo, internacionalizmo, kosmopolitizmo ir dar kitokio "izmo" liūnuose.

Žinoma, ir tokia politika ir jos vadovais mūsų žmonės nusivylė ir tuo pačiu Tėvynės s-ga gauto tokio stipraus piliečių pasitikėjimo nepateisino. Tad trečiuose Seimo rinkimuose mūsų žmonės pradėjo ieškoti naujo vidurio. Juk staiga buvo iškilęs Centro partijos populiarumas ir atrodė, kad ši partija be abejo laimės trečiojo Seimo rinkimus.

(Nukelta į 3 psl.)

Girdėta iš Vilniaus

LIETUVOS PREZIDENTAS DALYVAUJA TARPTAUTINIAME FORUME ŠVEICARIJOJE

Vilnius, sausio 27 d. (BNS). Lietuvos prezidentas Valdas Adamkus šeštadienį antra diena dalyvauja Pasauliniame ekonomikos forume, kuris kasmet vyksta Šveicarijos kalnų kurorte Davose. Forume tradiciškai dalyvauja įvairių valstybių ir vyriausybių vadovai, įtakingiausi pasaulio verslininkai ir politikai, Nobelio premijos laureatai, mokslininkai ir žiniasklaidos priemonių atstovai. Šeštadienį Lietuvos vadovas susitiks su Japonijos Užsienio prekybos organizacijos (JETRO) pirmininku Noboru Hatakeyama, Kroatijos prezidentu Stjepanu Mesiču, dalyvaus forumo sesijose. Forume svarstomi politikos, saugumo, ekonominės plėtros, aplinkos apsaugos, informatikos, sveikatos apsaugos, kultūros klausimai.

ŠIEMET VILNIUJE VYKS TRYS TARPTAUTINĖS KONFERENCIJOS

Vilnius, sausio 27 d. (BNS). Šiais metais Vilniuje vyks trys didžiuliai renginiai, į kuriuos atvyks užsienio valstybių prezidentai ir tarptautinių organizacijų vadovai. Renginių maratoną pradės balandį vyksiantį "Civilizacijų dialogo" konferencija, gegužę rengiama NATO Parlamentinės Asamblėjos sesija, o birželį - konferencija "Moterys ir vyrų galimybės ir demokratija".

ŪKIO MINISTRO LIKIMĄ TURI LEMTI TARNYBINĖS ETIKOS KOMISIJOS IŠVADOS, TEIGIA SEIMO PIRMININKAS

Vilnius, sausio 27 d. (BNS). Ūkio ministro liberalo Eugenijaus Maldeikio likimą turi lemti Vyriausiosios tarnybinės etikos komisijos (VTEK) išvados, teigia Seimo pirmininkas Artūras Paulauskas. Šeštadienio popietę Naujosios sąjungos (NS, socialliberalų) lyderis Artūras Paulauskas susitiko su premjeru, Lietuvos liberalų sąjungos pirmininku Rolandu Paksu. Parlamento vadovas ir premjeras, be kita ko, aptarė pastarąją savaitę Vyriausybėje tvyrojusią įtampą dėl į prieštaravimų sukūrę patekusių susisiekti ministro Gintaro Striauko bei ūkio ministro E. Maldeikio. G. Striaukas atsistatydino dėl viešųjų ir privačių interesų konflikto. Sausio viduryje vykusio E. Maldeikio vizito aplinkybes aiškinasi Vyriausioji tarnybinės etikos komisija. Šis vizitas atsidūrė Prezidentūros, žiniasklaidos ir opozicijos kritikos taikinyje, paaiškęs, kad ji galėjo organizuoti ir jame dalyvavo privataus verslo atstovai, suinteresuoti "Lietuvos dujų" būsimuoju privatizavimu.

LSDP LYDERIS PAREIŠKĖ PALIEKĄ SAVO POSTĄ

Vilnius, sausio 27 d. (BNS). Lietuvos socialdemokratinės partijos (LSDP) pirmininkas Vytenis Andriukaitis šeštadienį vykstančiame 24-ajame partijos suvažiavime pranešė, kad atsistatydina iš savo pareigų. Po pietų įvyksiančiame jungiamajame LSDP ir LDDP suvažiavime bus išrinkta nauja Socialdemokratinės partijos vadovybė ir jos pirmininku greičiausiai bus patvirtintas kadenciją baigęs prezidentas Algirdas Brazauskas. Pareiškęs, jog jungiamajame partijų suvažiavime jis atsistatydins iš partijos pirmininko posto, V. Andriukaitis sakė tai daras "su dideliu džiaugsmu ir ramia sąžine, nes pavyko įgyvendinti pagrindinį tikslą - suvienyti socialdemokratų jėgas". Pažymėjęs, jog auga nauja socialdemokratų lyderių karta, V. Andriukaitis pareiškė tikėjimą, kad jiems pavyks per artimiausius 10 metų pašalinti dar esamus prieštaravimus tarp LSDP ir LDDP narių ir galutinai "suklijuoti" šias partijas. Po V. Andriukaitio pranešimo LSDP suvažiavime neplanuotai apsilankė kadenciją baigęs prezidentas A. Brazauskas, kuris buvo sutiktas ovacijomis. Jungtinės LSDP suvažiavimas prasidės 15 val. nuo Jungimosi sutarties pasirašymo. Suvienytoji LSDP taps gausiausia politinė jėga, vienijančia apie 20 tūkst. narių.

LIETUVOS ŽMONĖS LABIAUSIAI PASITIKI ALGIRDU BRAZAUSKU, RODO APKLAUSA

Vilnius, sausio 27 d. (BNS). Kadenciją baigęs prezidentas Algirdas Brazauskas per pusančio mėnesio sutvirtino savo pozicijas populiariausių šalies politikų rikiuotėje. Tai rodo apklausa, kurią sausio 18-22 dienomis atliko visuomenės nuomonės ir rinkos tyrimų centras "Vilmorus". Apklausos duomenis šeštadienį paskelbė dienraštis "Lietuvos rytas". Apklausos duomenimis, A. Brazauskas labiausiai pasitiki net 29,4 procento šalies žmonių. Tai 4,6 proc. punkto daugiau, nei praėjusių metų gruodžio pradžioje.

(ELTA, BNS ir kitas žinias siunčia Lietuvių Grįžimo į Tėvynę Informacijos Centras)

Tarptautinių įvykių apžvalga

Algirdas Pužauskas

Respublikonų partijai JAV-se laimėjus prezidentūrą, Kongresas, jau 107-tasis, irgi pradėjo darbą. Abiejų rūmų nariai ypač maloniai pasveikino rekordinį moterų skaičių, išrinktos 72 moterys, jų tarpe pirmoji ponė Hillary Rodham Clinton. Atstovų Rūmuose dirbs 59 moterys, o Senate - 13. Senatas pirmąją darbo dieną priėmė istorinį sprendimą. Kadangi abiejų partijų senatoriai gavo vienodą skaičių balsų, susitarta įvairių komitetų narių skaičių pasidalyti po lygiai. Tą sunkų uždavinį atliko respublikonų vadovas Senate Sen. Trent Lott ir demokratų - Sen. Tom Daschle. Abu vadovai pasidžiaugė, kad Senatas praktiškai tapo nepartinis, kas laikoma tikru

KONGRESAS PRADĖJO DARBĄ

stebuklu, kaip išsireiškė demokratas Sen. Daschle. Tuo labiau, kad Atstovų Rūmų Finansų komitetas, kuris skirsto komitetams lėšas, yra valdomas labai nuosaikios pirmininkės respublikonės, jau 20 metų perrenkamos New Jersey valstijoje, Marge Roukema.

Naujasis JAV prezidentas turėjo nemalonumų su svarbioms vyriausybės pareigoms pakviesta Darbo sekretore Linda Chavez, 53 metų amžiaus, užsitarnavusia respublikonų partijos veikėja, visuomenininke. Opozicijos laikraščiai išaiškino, kad ji praityje buvo samdžiusi nelegalią imigrantę iš Pietų Amerikos. Ypač darbininkų unijos pradėjo aštrią tos kandidatės kritiką, kol ji savo kandidatūrą atsiėmė. Išrinktas prezidentu George W. Bush paskelbė, kad jis labai apgailestauja geros kandidatės praradimą. Prieš kabineto sudarymą, jis žadėjo ieškoti kandidatų ne tik savo rėmėjų tarpe, bet ir opozicijos partijoje. Taip prezidento Clintono prekybos sekretorius, japonų kilmės Norman Mineta tapo nauju Transporto sekretoriu-

mi. Kabinete naujasis prezidentas turės du juodus sekretorius: Valstybės sekr. Colin Powell, 63 metų ir Švietimo sekr. Rod Paige, 67. Pastarasis ilgai tvarkė Houston, Texas miesto mokyklas. Jaunystėje jis buvo amerikietiško futbolo treneris irgi Texas universitete. Naujajame kabinete, neskaitant pasitraukusios Darbo sekretorės Chavez, dar liko moterys Vidaus reikalų Gale Norton ir Žemės ūkio sekr. Ann Veneman.

Nemalonumų tarpe galima laikyti ir Izraelio laikraščio "Jeruzalem Post" straipsnį apie numatytą Valstybės sekretorių Colin Powell. Laikraštis rašo, kad jis priėmęs iš Libano vicepremjero Issam Fares nemažą sumą (\$200, 000) pinigų už savo kalbą lapkričio 2 d. Tufts universitete. Senatas, kuriam teks patvirtinti naujojo vyriausybės kabineto narius, jau svarsto, ar nebus problemų svarstant kandidatūrą. Pats C. Powell pasakė, kad minėtas Libano pareigūnas yra to un-to tarybos narys, be to, minima suma yra daug mažesnė, negu kalbėtojas gavo.

Keliais Sakiniais

• Sausio 4 d. dienraštis "The Washington Times" sukėlė nerimą, paskelbdamas žinią, kad Rusija dislokavo Karaliaučiaus srityje branduolinę ginkluotę. Kalbama apie taktines trumpų nuotolių raketas, kurių galvutės pasiekia taikinius už 44 mylių. Amerikiečių žvalgybos duomenimis dislokavimas prasidėjo pernai birželio mėnesį. Pentagono pareigūnai atsiskakė komentuoti šią žinią, tačiau pabrėžė, kad branduolinių ginklų perkėlimas atidžiai sekamas. Lenkijos gynybos ministras Bronislaw Komorowski pareiškė, kad Lenkijai tenka nuolat stebėti padėtį Karaliaučiuje ir ji tai daranti. Komentatoriai teigia, kad Rusija, susitarusi su JAV 1991 ir 1992 metais mažinti branduolinę ginkluotę šiuo branduolinių ginklų kilnojimu laužo savo pažadus, tuo atsiliėpdama į NATO sumanymą priimti į šią gynybos organizaciją naujus narius. Kai kurie mini ir Potsdamo sutartį, kuri priskyrė Rusijai administruoti Karaliaučiaus kraštą iki bus pasirašyta taikos sutartis.

• Vokietijos gynybos ministerija paskelbė, kad šiais metais jau pradėta priimti į kariuomenę merginas. Pirmąją priėmimo dieną 151 merginų įstojo į armiją. 76

įsijungė į aviaciją ir 17 - į karo laivyną. Iki šiol merginos kariuomenėje tarnavo tik kaip gailestingosios seselės, kurių Vokietija turėjo 4,400, ir muzikantės kariniuose orkestruose, kurių buvo 60. Nuo šiol merginos bus siunčiamos į visus dalinius.

• Šalia dažnai vartojamo žodžio "globalizacija" Pietų Amerikoje gimė idėja panaikinti savo turimus piniginius vienetų ir įsijungti į "dolerizaciją". Pirmą tai padariusi valstybė buvo Ekvadoras, kuris atsisakė savo "sucre" ir pradėjo naudoti Amerikos dolerį. Panamoje, doleris visada buvo piniginis vienetasis. Nuo šių metų savo pinigą "colon" panaikino ir Salvadoras. Gvatemaloje parlamentas gruodžio mėnesį nutarė, kad šalia "quetzal" laisvai galima vartoti ir dolerį. Manoma, kad ta šalis pilnai įsijungs į "dolerizaciją". Costa Rica tą siūlo kai kurie politikai, o ir pati didžiausia JAV kaimynė svarsto (Meksika) įsijungti į valiutos uniją su JAV, nes tas šalis jau jungia NAFTA - Šiaurinės Amerikos Laisvos Prekybos Sąjunga, kuriai dar priklauso ir Kanada.

• Jungtinių Tautų Pasaulio Maisto programa naujųjų Metų progą paskelbė, kad pa-

saulyje gyvena 830 milijonų žmonių, kurie kenčia badą. Iš tų milijonų 200 milijonų yra vaikai, nesulaukę 5 metų amžiaus, miršta. Tos pasaulinės agentūros direktorė Catherine Bertini tvirtina, kad per parą žmogui reikia 2,100 kalorijų maisto, tačiau minėti milijonai maisto gauna apie 1,800 kalorijų ir laikomi "nedavalgę". Ir taip eina iš kartos į kartą, išauga menkos sveikatos, atsilikę žmonės. Tokie gamtos nelaimių ar vietinių karų paliesti žmonės anksti miršta. Agentūra mini: Afganistaną, Sudaną, Etiopiją, Eritrėją, Indonėziją. Sierra Leone. Padėtis negerėja, bet blogėja, pasakė C. Bertini.

• Prezidentas Bill Clinton, prieš pasitraukdamas iš prezidentūros, aplankė daugelį JAV miestų, pasakė daug kalbų, girdamas savo darbą ir laimėjimus. Čikagoje, kuri daug metų laikoma demokratų partijos tvirtovė, jis pabrėžė, kad nuo 1993 metų metinis ekonominis augimas buvo 4%. Vidutinis metinis darbininkų uždarbis pakilo \$6,338: buvo sukurta naujų darbų net 22 milijonams; infliacija buvo 2.5 procento; amerikiečiai net 67.7 proc., turėjo nuosavus namus; nedarbas siekė vos 4% ir septyni milijonai

(nukelta į 3 psl.)

LIETUVIŲ TAUTINĖS MINTIES LAIKRAŠTIS

DIRVA

TEL (216) 531-8150
FAX (216) 531-8428
email: dirva@ix.netcom.com

P.O. BOX 19191 CLEVELAND, OHIO 44119 - 0191
19807 CHEROKEE AVENUE • CLEVELAND, OHIO • 44119

THE LITHUANIAN NATIONAL NEWSPAPER
EDITOR: EDITORIAL BOARD

DIRVA (USPS 157-580)

Postmaster: Send address changes to DIRVA
19807 Cherokee Ave. Cleveland, OH. 44119-0191

Periodicals postage paid at Cleveland, Ohio and additional mailing offices. • Published Weekly by American Lithuanian Press & Radio Assn. VILTIS, INC. - Subscription per year \$35.00 • first class - \$58 • Single copy 70 cents. Air mail overseas \$110.00 yr.

Prenumerata metams \$35.00, pusei metų \$20.00, pirmą klasę - \$58 • Oro paštu į užsienį metams \$110.00 • Atskiro numerio kaina 70 centai • Straipsniai pasirašyti pavarde, inicialais ar slapyvardžiu ne visada išreiškia redakcijos nuomonę. • Nespausdinti straipsniai grąžinami tik autoriams prašant - Už skelbimų turinį redakcija neatsako. Nepasirašytų rašinių nespausdiname.

PIRMASIS ŠIMTADIENIS IR NAUJOS VILTYS

Bet staiga kažkaip iškilo Pakso populiarumas. Ir gal Paksas būtų nuėjęs pas centristus, kuriems jis savo pažiūromis ir priklauso. Bet jis nuėjo pas liberalus, o drauge su juo nukeliavo ir centristų partijos dauguma. Liberalai daugumos nelaikė ir buvo priversti sueiti į koaliciją su kažkokiais neaiškiais social-liberalais. Mes gerai žinome, kad liberalai aukština asmens kultą. Jie skaito, kad asmenybė ir individas yra didžiausias tautos turtas. Valstybė turi apsaugoti asmenybę nuo bet kokių pasikėsinių ir ją ir sudaryti sąlygas, kad kiekvieno asmens įgimtą gabumą ir asmeniniai sugebėjimai galėtų būti galimai plačiau išnaudoti valstybinio gyvenimo pažangai patikinti. O tarpusavio santykius grindžia tolerancija ir pakantumu. Bet kaip galima suderinti socialistų ideologiją su liberalais ir sukurti kažkokį socialliberalų vardu pasivadinusį politinį junginį turbūt netik eiliniam piliečiui, bet ir pačiam Paulauskui nelabai aišku. Tad sunku tikėti, kad ši nauja koalicija galėtų patikinti valstybinio gyvenimo pastovumą.

Bet tai yra, žinoma, tik blankus pirmojo naujosios vyriausybės veiklos šimtadienio įvaizdis. Iki sekančių rinkimų bus dar daug šimtadienių ir dar galim susilaukti daug pasikeitimų.

Bet vistiek yra pagrindo tikėti, kad ir ateityje mūsų žmonių nuotaikos nenueis į kraštutinę dešinę ar kairę. Reikia manyti, kad kiekvieno atveju dauguma orientuosis į vidurio politinius junginius. Tad ir reikėtų daryti visas pastangas šį politinį vidurį sustiprinti. Džiugu girdėti, kad patriotinis Atgimimo sąjūdis nėra dar galutinai išsisklaidęs. Tad reikėtų daryti pastangas jo veiklą atgaivinti. Apie jį ir turėtų burtis visi mūsų centro politiniai junginiai.

Nereikėtų į nuostolius nurašyti Tautininkų ir Demokratų. Dar net nepaskelbus nepriklausomybės šios partijos pačios pirmosios išėjo į gyvenimą ir atnaujino bolševikų vergijos nutrauktą savo veiklą. Senieji šių politinių judėjime veikėjai buvo veik visi pavergę nužudyti. Gyvi išliko tik į laisvąjį Vakarų pasaulį pasitraukę. Jie irgi susiorganizavo ir vieningai rėmė mūsų tautos išlaisvinimo pastangas. Lietuvoje šių partijų veiklai stjo vadovauti jau vergijoje gimę ir užaugę veikėjai. Bet ir jie ugdė tautinės valstybės ir patriotizmo idealus. Ir ragino mūsų žmones, siekiant sukurti savo ir valstybinio gyvenimo gerovę, daugiau pasitikėti tik savomis jungtinėmis jėgomis.

Bet juos nustelbė iš Atgimimo sąjūdžio išaugusi Tėvynės s-ga, kuri pradžioje irgi puoselėjo tuos pačius idealus, bet vėliau nukrypo į globalinę veiklą. Labai gaila, kad šiandien jau ir taip negausi Tautininkų p-ją tiesiog subyrėjo, o demokratai visą savo veiklą remia tik vienu asmeniu, kuris paskutiniuose rinkimuose irgi nebepateko į Seimą.

Vis dėlto gal reikėtų pradėti daryti pastangas abi šias ir dar kitas artimas partijas apjungti. Prie jų ateityje gal prisijungtų ir Liberalų s-ga ir būtų sudarytas stiprus politinis junginys "Lietuvos tautiniai demokratinio centro sąjunga". Toks politinis junginys gal būtų ir vienas pajėgus laimėti mūsų žmonių pasitikėjimą ir nebereikėtų kažkokių neaiškių koalicijų.

Skaitykite ir
platinkite
"DIRVA"
sutinkančią 86-uosius
leidimo metus

Juozas Žygas

Per ilgai buvo miegota ir tik dabar pabudo, kad biudžetą reikia subalansuoti. Buvo atsiminta, kuomet valstybės užsienio skola, artėja jau prie 14-kos bilijonų. Ir neseniai buvo rašyta, kad šiemet tų skolų procentams ir gal kai kurių skolų išpirkimui, reikės apie bilijoną litų. O nereikėjo į tas skolas neapgalvotai įlįsti. Paskolos ne pramonės ar žemės ūkio atstatymui, bet biudžetinėms reikmėms, buvo abiem rankomis imamos.

Gal 7-8 metai atgal, gerai atsimenu, kad Lietuvių fondo bankete. Stovėjo ketvertas ar penketas ekonomistų ir vadinamų bankininkų, kurie į Lietuvą važinėjo, kaip finansiniai patarėjai. Tada jiems pasakiau. Vyrai, kokius Jūs ten patarimus Lietuvoje duodate, kad užsienio skolas abiem rankomis semia. Į tai man atsakė: - p. Žygai nesirūpink, tų skolų nereikės grąžinti. Jiems pasakiau, vyrai klystate, Lietuva yra ne Izraelis ir skolas turės apmokėti. Dabar, kaip matome, jau reikia beveik bilijono, vien tų skolų tvarkymui. O iš tų skolų nebuvo kokia nors didesnė įmonė pastatyta ar geležinkelio linija pravesta. Bet pinigai pravalgyti ir po

BIUDŽETO BALANSAVIMAS IŠ PENSININKŲ SĄSKAITOS

užsienius rujomis pravažinėti. Na, gal ir viena ar kita pilaitė pastatyta? Bet Lietuva tik tokių patarėjų tesiklausė. Jeigu būtų prieš paskolas pasisakę, tai būtų labai trumpą atsakymą gavę. - Ačiū už patarimus, mes patys žinome!

O dabar, kuomet ožys priėjo liepto galą. Tai susiprato, kad reikia taupyti. Tik, žinoma, ne iš to galo! Tie, kurie daug ir gal per daug gauna - tai šventosios karvės. Ir jų negalima paliesti! O tos karvės ne tik žolę apie medžius, bet ir pačius medžius, ant kurių vaisiai auga, suėdė! O kuomet pradėjo kaltininkų ieškoti. Tai nutarė, kad medžius - kiškiai nuėdė. Ir kovai su jais, paskelbė "Kiškių medžioklę".

Biurokratai šiltose valdžios kėdėse sėdėdami, elgiasi beveik blogiau - negu okupantai. Lietuvoje beveik kas dešimtas žmogus yra "valdininkas". Ir visi jie nori iš to "vargano biudžeto" gana patogiai gyventi. O kuomet buvo pradėta apie taupymą kalbėti. Tai bijodami, kad jų algos ir premijos nebūtų paliestos. Surado dar beveik nepalietą "aukso gyslą". Būtent: pensininkus ir jų pensijas.

Keičiama pensijų ir pašalpų mokėjimo tvarka Vilnius, lapkričio 29 d. (BNS) - Vyriausybė trečiadienį pritarė prieštarai verti-

namoms įstatymų pataisoms, kuriomis būtų kviečiama pensijų mokėjimo tvarka dirbantiems pensininkams, spartinamas pensijos amžiaus didinimas bei sugriežtinta ligos ir motinystės pašalpų mokėjimo tvarka (pabraukimai mano J.Ž.). Būtų sutaupyta 13,3 milijono litų - sugriežtinus ligos ir motinystės pašalpų mokėjimo tvarką. Į metus tebtų sutaupyta tik 13,3 milijonai. Jokiam kultūringame pasaulio krašte, toks įstatymas nepraeitų. Bet Lietuvai dar toli iki to! Kultūringame pasaulyje, įstatymai saugo ir gyna silpnuosius - kūdikius ir vaikus. O Lietuvoje nori iš jų dar paskutinį litą atimti. Bet už tai vagys yra globojami. Beveik visuotino skurdo metu, mokėti premijas už tautos ir valstybės nusikurdimą. Tai yra legalizuota vagystė. Ir tai ne centai, bet 15 milijonų litų į mėnesį! Lietuviai jau yra išmiršanti tauta! Tad visas dėmesys turėtų būti nukreiptas į prieauglį ir daugiavaikes šeimas, bei vaikų darželius ir prieglaudas. Jeigu valdžios žmonės tautos ateitimi rūpintųsi. Tai "premių" milijonai būtų nukreipti jau minėtiems tikslams. Jeigu bus ir toliau šiuo pasirinktu keliu einama. Tai greitai atrodys, kad Sausio 13-tos aukos buvo visai beprasmiš!

Keliais Sakiniais

(atkelta iš 2 psl.)

amerikiečių pakilo virš skurdo ribos, o pernai valstybės biudžetas turėjo 237 milijardų dol. perteklių. "Aš palieku šitą šalį geroje būklėje" - sakė prez. B. Clinton. Jam plojo Čikagos miesto meras Richard Dayley ir jo brolis William Daley, kuris vadovavo viceprezidento Al Gore kampanijai. Prezidentas apdovanojo 28 piliečius Prezidento Piliečio medaliais už jų tarnybą valstybei. Jis paskelbė didelius žemės plotus Valstijomis parkais daugiausia Šiaurės Vakarų Amerikoje. Kai kuriuose parkuose uždrausta tiesti kelius. Tuos parkus jau kritikavo "laukinių vakarų" politikai, nes juose uždrausta kirsti medžius. Užsitarė jau nemažai lentpjūvių ir miškų pramonės bendrovių.

• Vokietijos kancleris Gerhard Schroeder su žmona Doris lankėsi dvi dienas

Maskvoje kaip privatus prezidento Vladimir Putin ir jo žmonos Liudmilos svečiai. Jie dalyvavo ortodoksų Kaldėdų ceremonijose, lankėsi Bolšoj teatre, kur matė baletą "Giselle".

• Speciali komisija Washington, sudaryta rekomenduoti vyriausybei sumažinti branduolinių ginklų grėsmę, patarė skirti Rusijai daugiau lėšų, nes rusų branduolinės raketos sudaro pavojų Amerikos "laisvėms ir gyvybėms". Rusija yra pažadėjusi sunaikinti dalį savo branduolinių ginklų, tačiau jai trūksta lėšų. Komisija pataria skirti Rusijai 30 milijardų dolerių aštuoneriems metams.

• Komunistinės Kinijos spauda paskelbė, kad trys aukšti Taishan miesto pareigūnai dirbė multinėje, pasivino 89 milijonus dolerių, praleisdami be multo iš už-

sienio įvežamas prekes. Jie tuo pavogę iš vyriausybės 21 mil. dol. Du sukčiai nuteisti mirti, trečias kalėti iki gyvos galvos. Vienuolika panašių kontrabandininkų buvo sušaudyti lapkričio mėnesį.

• Kubos diktatoriaus Fidel Castro brolis generolas Raul Castro patarė Amerikai pagerinti abiejų valstybių santykius, kol dar gyvas Fidel, nes vėliau bus sunkiau tai padaryti. Generolas Raul yra Kubos gynybos ministras ir yra laikomas aršesniu kietosios linijos šalininku.

• Jugoslavijos užsienio reikalų ministras pasiūlė teisti buvusį diktatorių Slobodan Milošević už jo žmogaus teisių nusikaltimus Serbijos teritorijoje Teismo laikiną perkėlimą iš Hagos į Belgradą atmetė Jungtinių Tautų prokurorė Carla del Ponte.

SEIMO KAIMO REIKALŲ KOMITETO POSĖDIS

Dr. Leonas Milčius
Kovo 11-osios Akto
signataras

Tik lapkričio pabaigoje Seimo Kaimo reikalų komitetas kartu su Žemės ūkio inžinierių asociacija Žemės ūkio inžinerijos institute, Raudondvaryje, svarstė Transporto priemonių savininkų ir valdytojų civilinės atsakomybės privalomojo draudimo įstatymo projektą, o po mėnesio, šiame pačiame institute, Seimo nariai, mokslininkai, ūkininkai, įvairių ministerijų ir kitokių valstybinių institucijų atstovai vėl rinkosi naujai, taip pat svarbiai diskusijai – aptarti kokia Lietuvoje turėtų būti biodegalų gamybos vystymo strategija. Ne tik ūkininkams ar mokslininkams, bet ir politikams rūpėjo sužinoti, kokia perspektyvą šalia įprasto benzino, dyzelino žemės ūkyje (o gal ir ne tik čia?) galėtų turėti pačių žemdirbių pagamintas kuras: iš rapsų grūdų išspaustas aliejus (sumaišytas su specialiais priedais dabar vadinamas biodyzelinu) arba nuo seno iš bulvių, javų, cukrinių runkelių įvairiuose bravoruose gaunamas spiritas. Ne vienas laikraštis Lietuvoje jau rašė apie autobusus, kuriems pravažiavus paliekamas ne atrių dūmų, bet malonus keptų blynų kvapas, gi kiti pranašavo, kad vairuotojai gerokai spirituotą benziną greičiau piltų ne automobilio baką, bet – į savo gerkles.

Posėdžiui pirmininkavę Seimo Kaimo reikalų komiteto pirmininko pavaduotojas Gintautas Mykolaitis ir Lietuvos žemės ūkio inžinierių asociacijos pirmininkas dr. Jonas Liaukonis gausiai susirinkusius diskusijos dalyvius kvietė kalbėti ne tik apie biodegalus, bet ir apie kitus visiems rūpimus reikalus: kaip žemdirbiams geriau išnaudoti pasirengimo, Lietuvai įstojant į Europos sąjungą, galimybes, kaip reikės gauti investicijas, paramą, kokia turėtų būti įstatyminė bazė, kad ūkininkams apsimokėtų gaminti biokurą, kokie gali iškilti ekologiniai, techniniai, technologiniai ir kt. klausimai?

Pokalbį pradėjęs Lietuvos inžinierių sąjungos pirmininkas dr., doc. Donaldas Zanevičius susirinkusiuosius taip pat kvietė plačiai diskusijai, pirmiausia – gerai suprasti ir įvertinti visus procesus, kurie vyksta pačioje Europos Sąjungoje, kad prie jų galėtume tinkamai prisitaikyti. Pažymėjęs, kad reikės perimti naujas technologijas visose srityse, o dėl to inžinierių reikšmė ir atsakomybė tampa dar didesnė, kalbėtojas žemės ūkio inžinieriams jų darbuose linkėjo gerų startų ir rezultatų.

Išsamų ir dalykinį pranešimą perskaitė Žemės ūkio inžinerijos instituto direktorius dr. Vytautas Kučinskas. Priminęs, kad šalies energetijoje tradicinis atvežtinis kuras sudaro apie 60 proc., atominis – 35 proc. ir tik 5 proc. vietinis, pranešėjas teigė, kad ateina laikas koreguoti žemės ūkio veiklos kryptis, kad žemės ūkis turi būti ne tik energijos vartotoju, bet ir gamintoju. O sąlygos ir galimybės tam yra. Pati Europos Sąjunga ragina, kad šalių energetikoje ne mažiau 10 proc. energijos būtų gaunama iš ekologinių, atsinaujinančių šaltinių, kaip vėjo, saulės energijos, biologinės masės, tai: grūdų, cukrinių runkelių bulvių, įvairių atliekų ir kt. Dar ankstesniame Lietuvos Respublikos Seime priimtas Biokuro įstatymas, greitu laiku Lietuvos žemdirbiai galės pasinaudoti SAPARD programos (speciali pasirengimo stoti į ES programa žemės ūkiui ir kaimo plėtrai, angl. *The Special Accession Programme for Agriculture and Rural Development* – aut.) lėšomis. Instituto direktorius sakė, kad biodyzelino žaliavai (rapsui) auginti Lietuvoje būtų galima skirti apie 143 tūkst. ha dirbamos žemės ir per metus gauti apie 101 tūkst. tonų biodyzelino, o tai leistų sukurti nuo 1,5 iki 2 tūkst. naujų darbo vietų. Dar apie 21 tūkst. tonų biodyzelino, o tai leistų sukurti nuo 1,5 iki 2 tūkst. naujų darbo vietų. Dar apie 21 tūkst. ha žemių galima būtų skirti kurui skirto spirito – etanolio gamybai. Iš tokiaime plote išaugintų žemės ūkio kultūrų, per metus būtų galima gauti per 29 tūkst. tonų etanolio. Pačių pagamintas biodyzelinas, etanolis Lietuvoje galėtų pakeisti apie 4,5 – 5,0 proc. dabar sunaudojamo, įvežamo, iš naftos gaunamo

"Gaminant biodyzeliną, etanolį mes daug ko galime pasimokyti iš kaimyninių valstybių,..."

kuro. "Gaminant biodyzeliną, etanolį mes daug ko galime pasimokyti iš kaimyninių valstybių, Čekijos, Lenkijos, Vokietijos, kurios turi sukaupusios nemažą patyrimą, bet pirmiausia reikia ne iš naftos gaunamiems degalams sumažinti mokesčius, kad jų gamyba apsimokėtų" – teigė kalbėtojas.

Nacionalinės mokėjimo agentūros direktoriaus pavaduotojas Saulius Silickas susirinkusiems aiškino, kada ir kokia tvarka Lietuvos žemdirbiai, ūkininkai galės gauti ES per SAPARD programą skirtas lėšas savo ūkiams modernizuoti. Pagal šią programą Lietuvos ūkininkai iki 2006 metų kasmet galės gauti po 125 mln. Lt dydžio negrąžinamą paramą. Suprantama, kad bus finansuojami ne visi ūkininkai, o tik tie, kurie turės aiškius ir gerai parengtus verslo planus, kuriuos specialiai sudaryta komisija pripažins tinkamais, o be to, ES teikiama parama galės sudaryti tik 50 proc. nuo visų reikalingų lėšų. Bus reikalaujama, kad 25 proc. reikalingų investicijų skirtų Lietuvos Vyriausybė, dar 25 proc. – turėtų pats ūkininkas. Ponas S. Silickas patikino, kad jau šių metų vasarą SAPARD programos teikiamomis finansinėmis galimybėmis pirmieji ūkininkai tikrai galės pasinaudoti, norinčiųjų jau yra apie 730.

Entuziastingai apie biokuro gamybą Lietuvoje kalbėjo vyriausybės Biokuro komisijos pirmininkas dr. Gediminas Petrauskas, kuris biokuro gamybos klausimais dirba nuo 1993 m. Pasidžiaugęs, kad 2000 m. liepos 18 d. ir Lietuvoje pagaliau buvo priimtas Biokuro įstatymas, kalbėtojas pažymėjo, kad prie tinkamo, valstybinio požiūrio, biodyzelino gamybą žemdirbiams visapusiškai apsimoka. "Pvz., vokiečiai, iš rapsų gamindami kurą, uždirba daug daugiau, negu tie fermeriai, kurie užsiima tradicine žemdirbyste", – sakė G. Petrauskas. Kalbėtojas taip pat priminė, kad vieno Biokuro įstatymo nepakanka, kad artimiausiu metu dar būtina priimti įstatymus, kurie

skatintų mažinti aplinkos taršą, sumažintų biokuro gamintojams pridėtinės vertės (PVM) mokesčius, o taip pat naujus tokių degalų gamybos, laikymo, prekybos reikalavimus, standartus ir kt. normas.

Lietuvos agrarinės ekonomikos instituto mokslinis bendradarbis dr. Jonas Vegys susirinkusiems aiškino apie būtinumą viską grįsti tiksliais ekonominiais apskaičiavimais, nes nei valstybė, nei ūkininkas neturi patirti nuostolių.

"Pvz., vokiečiai, iš rapsų gamindami kurą, uždirba daug daugiau, negu tie fermeriai, kurie užsiima tradicine žemdirbyste",

Priminęs, kad rapsų grūdų supirkimo kaina per pastaruosius kelerius metus nukrito nuo 1000 Lt iki 600 Lt už vieną toną, teigė, kad padidinus jų derlingumą iki 3-3,5 tonų išvieno hektaro, jų auginimas vėl apsimokėtų, kitu atveju, valstybė ūkininkams privalėtų tiekti subsidijas (tam tikras priemokas – aut.).

Trumpas, bet visų įdė-

miai išklaustas, buvo Telšių rajono ūkininko Alvydo Blažio pasisakymas, kuris savo ūkyje pirmas pradėjo gaminti biodyzeliną ir jį išbandė savo traktoriuje. "Biodyzelinas apsimokėtų, jei jo kaina būtų nors 0,30 Lt mažesnė negu dyzelino (taip dabar Lietuvoje vadinamas dyzeliniams varikliams naudojamas kuras – aut.). Gi šiandien, kai rapsų kaina yra vos 600 Lt/t. o biodyzelino savikaina sudaro 700 Lt/t, jo gamyba darosi nuostolinga", – skundėsi ūkininkas.

Vienas iš aktyvių Biokuro įstatymo rėmėjų ankstesniame Seime buvo krikščionis demokratas Jonas Šimėnas, Aplinkos apsaugos komiteto narys. Dėl to, kalbėjęs šiame pasitarime, ponas J. Šimėnas džiaugėsi, kad pagaliau biokuras sulaukė tiek daug pritarėjų, siūlė visiems kartu dirbti, kad pradėta iniciatyva neužgestų.

Kalbėjęs Seimo narys Vytautas Einoris pritarė, jog būtina reikalauti, kad Vyriausybė remtų rapsų auginimą, kad rapsų kaina liktų ne mažesnė 1000 Lt už toną. Tuo pačiu gerbiamas Seimo narys apgailestavo, kad tai pasiekti prie

(nukelta į 12-tą psl.)

Lankytinos vietos

Vinco Mykolas Putinas tėviškė

Dalios Puškorienės nuotrauka

**“Western Union” jums
siūlo nemokamą**

**minučių
Tarptautinių
Telefono
Pokalbį***

**kad galėtumėt pasikalbėti
su savo artimaisiais.**

JAV ir Kanadoje, teiraukitės

1-800-325-6000

www.westernunion.com

**** Paslauga negalioja, pervedant pinigus į Kanadą.
Taip pat, pervedant pinigus iš miestų: Boston,
Denver, Raleigh Durham ir Seattle.**

**Iki kovo 22, 2001, jūs galite pasinaudoti
5-minučių nemokamu telefono
pokalbiu, kiekvieną kartą pervedant
pinigus per Western Union.**
Naudokitės proga paskambinti savo
artimiesiems bet kur pasaulyje.**

- ① Naudokitės Western Union paslauga persiųsti pinigus
į bet kur už Jungtinių Amerikos Valstijų ribų.**
- ② Instrukciją rasite ant kvito.**
- ③ Naudokitės proga paskambinti ir bendrauti su savo
artimaisiais.**

**WESTERN UNION | MONEY
TRANSFER®**

Greičiausias pinigų persiuntimas visame pasaulyjeSM

* Negalioja kur uždrausta. Sužinoti telefoninio pokalbio taisykles, kreipkitės į Agentą.

© 2000 Western Union Holdings, Inc. Visos sąlygos išlieka. "Western Union Money Transfer and design" ir "Greičiausias pinigų persiuntimas visame pasaulyje" yra registruota ir/arba naudota JAV ir kitose šalyse. Pinigų pervedimas į užsienį, taip pat į Meksiką Pinigų keitimo kursas nustatytas Western Union arba Telecomm, įskaitant pervedimo mokesčius. Kainos gali keistis be pranešimo. Telefono paslaugos suteiktos "Voz Pacifica Communications Inc." su dabar galiojančiais tarifais.

AMERIKOS LIETUVIŲ TAUTINĖS SAJUNGOS VAJUS "DIRVAI" PAREMTI

"Dirva" švenčianti savo 85 metų sukaktį, ir toliau ALT sąjungos valdyba organizuoja "Dirvai" paremti piniginių vajų.

Kas gi ta "Dirva" yra – tai tautinės minties lietuvių laikraštis jau 85 metus sąžiningai lankantis savo skaitytojus. Iš kur tas žemdirbiškas laikraščio vardas "Dirva" kilęs? Rašytojas Vytautas Alantas savo įžanginiame straipsnyje "Dirvai" švenčiant 70 metų sukaktį šitaip samprotauja: "Tik atvažiuavęs į šį kraštą ir arčiau susipažinęs su redaktoriumi ir pačiu laikraščiu supratau to pavadinimo simbolinę prasmę. Pirmieji lietuviai ateiviai buvo žemdirbiai, tad ir perplaukę vandenyną pureno lietuviško žodžio bei

kultūros dirvą neleidami nuvysti atsivežtiesiems lietuviybės daigams.

Per tuos 85 metus "Dirva" pergyveno ir linksmesnių ir liūdnų bei kritiškų momentų ypač sudegus "Dirvos" namui, bet dėka Vilties draugijos ir Tautinės sąjungos pastangų, aukotojų bei geradarių "Dirva" išsikapstė iš bėdų ir šiandien tebevygdo savo užduotį toliau. O ta užduotis yra duoti žinias apie Lietuvos politinį, ūkinį ir kultūrinį gyvenimą, aprašyti apie lietuvių išeivijoje ir jų organizacijas, ugdyti lietuvių kultūrą, puoselėti lietuviybę ir tautinę mintį.

"Dirva" buvo ir yra prieinama visoms lietuvių organizacijoms, pavieniams veikėjams bei žurnalistams.

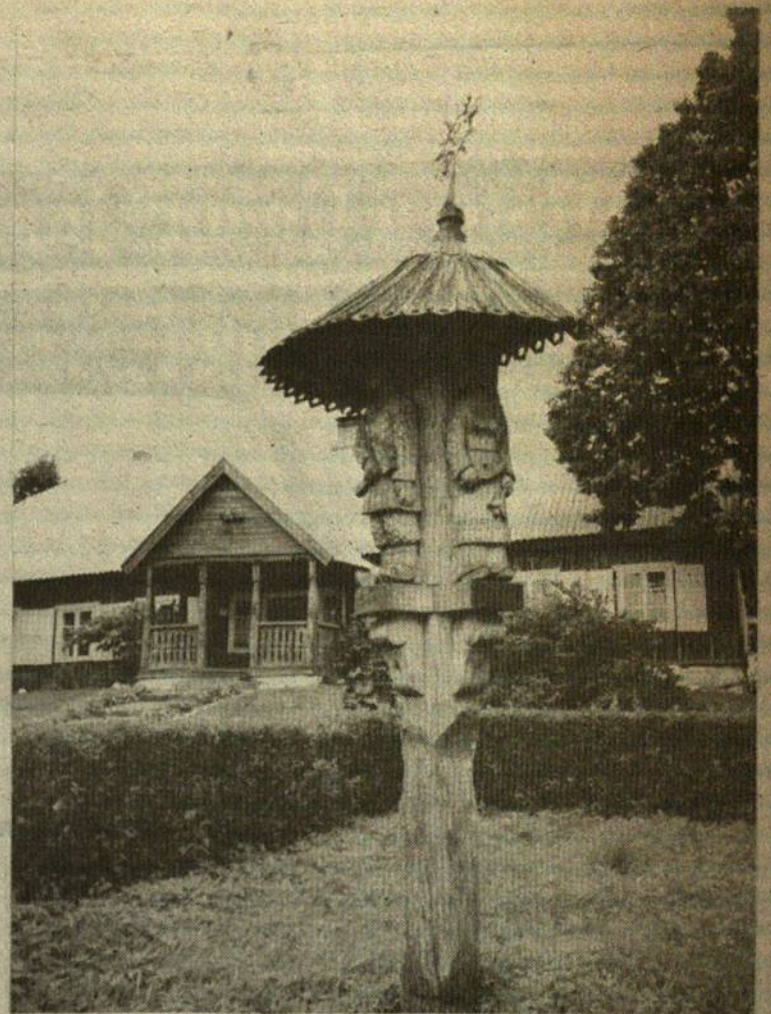
"Dirva" nevengia ir kontroversinių straipsnių, kas daro ją aktualia ir įdomia.

Visiems yra aišku, kad nei vienas lietuviškas laikraštis negali išsilaikyti vien tik iš prenumeratų, skelbimų bei prie prenumeratos pridėdamų aukų. Karts nuo karto reikalinga išdą papildyti pravedant piniginius vajus.

Gerbiame "Dirvos" skaitytojai, rėmėjai ir visi geros valios lietuviai, kuriems rūpi, kad lietuviška spauda kuo ilgiau išsilaikytų, jungitės į šį "Dirvai" paremti vajų, paaukodami tiek kiek kas gali. Kiekviena auka, didesnė ir mažesnė bus nuoširdžiai priimta.

Už Jūsų auką tariame iš anksto Ačiū.

A.L. Tautinės sąjungos valdyba ir Vilties draugija

Koplytėlė rašytojos Žemaite muziejuje, Plungės rajone
Dalia Puškorienės nuotrauka

STIPRINAMI RYŠIAI TARP JAV LB, LTSC, ALT IR LIETUVIŲ FONDO

Teresė Gečienė

Pagal nusistovėjusią amerikietišką tradiciją, kiekvienai naujai valdžiai teikiamas šimto dienų "medaus mėnuo". Per tą laikotarpį opozicija ir žiniasklaida vengia stipriai kritikuoti, o valdžia atsideda planavimo darbui, valdomo aparato sudarymui, ir, pagal amerikietišką posakį, "apgriuvusių tvorų taisymui".

Dalinei "tvorų taisymo" ir santykių gerinimo bei stiprinimo tikslais, į Čikagą atvykę naujai patvirtintos JAV LB Krašto valdybos atstovai 2000 m. gruodžio 1 ir 2 dienas skyrė pasitarimams su Lituanistikos Tyrimų ir Studijų Centru (LTSC), Amerikos Lietuvių Taryba (ALTA) ir Lietuvių Fondo (LF) vadovybėmis. Šiuo straipsniu siekiama visuomenę informuoti apie svarstytus klausimus.

Aiškinamasi su LTSC

Čikagoje esančiame Jau-nimo Centre JAV LB Krašto valdybos atstovai (pirm. A. Gečys, M. Remienė, J. Ardys, dr. R. Kriaučiūnas, T. Gečienė) Pasaulio Lietuvių Archyvo (PLA) reikalais tarėsi su Lituanistikos Tyrimų ir Studijų Centro vadovais (Tarybos pirm. Dr. K. Ambrozaičiu, valdybos vice-pirm. dr. R. Vitu, tarybos nariais P. Buchu, A. Janušu, S. Migliniene). PLA veikia JAV LB Kultūros tarybos (pirm. M. Remienė) žinioje kaip nepelno siekianti institucija, kurios tikslas rinkti ir saugoti apie Lietuvą ir lietuvių rašytą arba spausdintą žodį, lietuvišką spaudą,

archyvinę bei kitokią, turinčios išliekančios vertės, medžiagą. Nuo 1981 metų LTSC globoja, administruoja, skiria personalą ir teikia priemonės PLA vedimui, katalogavimui ir medžiagos rinkimui. Deja, per paskutiniuosius kelis metus yra atsiradę nuomonių skirtumai dėl tolimesnio PLA archyvo vystymo ir išlaikymo, dokumentų kaupimo, finansinio bei mokslinio audito, ir t.t. Būsimoji PLA ir LTSC sutartis kaip tik ir buvo pagrindine pasitarimo tema. PLA neatsisakanti bendradarbiauti su LTSC, tačiau siekia išsiderėti PLA archyvams tinkamesnių priežiūros ir mokslinio bendradarbiavimo sąlygų. Abi pusės pasitarimo metu rodė geranoriškumą ir tai teikia vilčių susitarimui. LTSC atstovai pateikė raštiškus pasiūlymus, kuriuos JAV LB Krašto valdyba 90 dienų bėgyje peržiūrės bei papildys. Tikimasi, jog susitarimo esama nebe už kalnų!

Kalbamasi su ALTA

ALTos valdybos pirm. Sauliui Kupriui ir JAV LB Krašto valdybos pirm. Algimantui S. Gečiui sutarus, 2000 m. gruodžio 2 d. Lemont, IL esančiuose Ateitininkų namuose prie ilgo posėdžių stalo pokalbiui susėdė šių organizacijų atstovai. ALTAi atstovavo pirm. S. Kuprys, P. Buchas, J. Krutulis, J. Gaižutis, M. Marcinkienė, S. Daulienė, S. Dubauskas, A. Kazlauskas, A. Sakalaitė, J. Polikaitis, P. Jurkus ir p. Motušis. JAV LB Krašto valdybą atstovavo

pirm. A. Gečys, dr. R. Kriaučiūnas, J. Ardys ir T. Gečienė. Pokalbiui pirmininkavęs S. Kuprys, įvardiniame žodyje palietė ALTos veiklą iš istorinės perspektyvos. Jis analizavo esamą padėtį, atkreipdamas dėmesį į besikeičiantį išeivijos veidą. Vertindamas tarpusavio bendradarbiavimo galimybes, jis kvietė dėmesin imti ALTo ir LB-nės tapatybės ir integralumo principus ir gvildinti ryšių palaikymo, Washingtono atstovavimo ir dalyvavimo bendrinėse organizacijose (JBANC, BAFL, BATUN, CEEC) klausimus.

Sveikinimo žodį taręs A. Gečys, pasidžiaugė, kad po daugiau kaip 30 metų pertraukos, JAV LB ir ALTos atstovai, **be pašaliečių tarpininkavimo**, vėl galėję susėsti prie bendro stalo ir svarstyti klausimus opius Lietuvai ir jos išeivijai.

Išskirtinas dėmesys buvo skirtas ALTos ir LB institucijų bendradarbiavimui ryšium su siekiama 2002 metais Lietuvos pakvietimu į NATO sudėtį. Buvo aptarta kas šiuo klausimu yra vykdoma, apžvelgtos kliūtys, įvertintos pakvietimo perspektyvos, paminėtos JAV-ių prezidentinių kandidatų pozicijos NATO plėtros klausimu, pasisakyta už svarbą ALTAi ir JAV LB-nei artimai bendradarbiauti. Ilgesnės diskusijos susilaukė siūlymas NATO reikalu sudaryti bendrą ALTos ir JAV LB vadovaujamą komisiją – "task force", kuri mobilizuotų visas išeivijoje veikiančias organizacijas ir

pavienius tautiečius specifiniai Lietuvos pakvietimo į NATO sudėtį uždaviniai. Jei diskusijos pradžioje turėta abejonių ar toks ad hoc junginys neigiamai neat-silieps į šių institucijų individualiai vystomą veiklą, eventualiai pritarta jungtinio organo sudarymui. Galutinis sprendimas darytinas 2001 metų pradžioje, prieš tai savo tarpe išsiaiškinus "task force" struktūrą, pavaldumą, finansavimą, suderinus nutarimą su Lietuvos pareigūnais.

Svarstant veiklos stiprinimą NATO reikalu, paliesta tokios intensyvios veiklos finansavimo galimybės. Sustiprinta visuomenės finansinė parama būtina abiem institucijoms. Apgailėstauta, kad Vasario 16-sios sukakties proga pravedamuose vajuose ALTAi ir JAV LB tenka dėl aukų konkuruoti su paramą Lietuvai teikiančiomis labdaros, švietimo, medicininės sveikatingumo pagalbos organizacijomis. Nutarta kreiptis į lietuviškąją visuomenę, kad būtų grįžtama prie praityje vyravusio principo – **Vasario 16-sios aukos išimtinai nukreiptinos išeivijos "veiksniams"** – Amerikos Lietuvių Tarybai ir JAV Lietuvių Bendruomenei. Praicityje prie šių dviejų pagrindinių institucijų rikiavosi ir VLIKas, sekmingai užbaigęs savo veiklą su Lietuvos atgauta nepriklausomybe.

Dėkojama Lietuvių Fondui

JAV LB Krašto valdybos pareigūnų norėta padėkoti Lietuvių Fondui už teikiamą

ilgametę paramą, kuri įgalina daugelio sričių bendruomeninę veiklą. Taip pat siekta su Lietuvių Fondo vadovais pasiinformuoti dėl glaudesnių ryšių palaikymo specifinių projektų klausimais. Pasaulio Lietuvių Centre Lemonte esančioje Lietuvių Fondo būstinėje buvo pasimatyta su LF-do Tarybos pirmininku Algirdu Osčiu ir Tarybos nariu Kęstučiu Jėčiumi. Jie buvo painformuoti apie pasitarimų eigą su Lituanistikos Tyrimo ir Studijų Centro pareigūnais, svarstomus JAV LB veiklos projektus, sekmingai JAV LB Kultūros tarybos pravesčius JAV LB Premijų šventę ir X-ji Teatro festivalį, kuriuose Lietuvių Fondo būta pagrindiniu mecenatu. Taip pat aptarta JAV LB atstovų į Lietuvių Fondo Pelno skirstymo komisiją klausimai, patirta apie pakeistą prašymų LF-ui formata, aptarta svarba raginti tėti mokslą iš Lietuvos atvykusius "naujosios bangos" ateivius ir galimybę LF-ui juos paremti mokslo stipendijomis. Pasidžiaugta, kad pereitą pavasarį įvykęs LF-o ir JAV LB nuomonių išsiskyrimas LF-o įstatų reikalu, gilesnio kartėlio nepaliko. Tai išryškino šis nuoširdus pasimatymas, o taip pat ir Krašto valdybos pirmininko telefoniniai pokalbiai su LF-o valdybos pirm. P. Kiliumi, LF-o pradininku ir dabartiniu LF Pelno skirstymo komisijos pirm. dr. Ant. Razma ir LF-o ugdymui daug nusipelnusių St. Baru.

Žinios iš Lietuvos

RUSIJA PRIPAŽIŠTA BALTIJOS VALSTYBIŲ TEISĘ TAPTI NATO NARĖMIS, DAVOSE TEIGIA RUSIJOS MOKSLININKAS

Davosas, sausio 27 d. (BNS). Rusija pripažįsta Baltijos valstybių teisę tapti NATO narėmis, tačiau abejoja, ar tai yra teisingiausias sprendimas. Tai Šveicarijos kalnų kurorte Davose vykstančiame Pasaulio ekonomikos forume pareiškė Rusijos Užsienio ir gynybos politikos tarybos pirmininkas Sergejus Karaganovas. Jis penktadienį kalbėjo pirmą kartą šiame forume surengtoje sesijoje, skirtoje Baltijos valstybėms. Tuo tarpu Lietuvos vadovas Valdas Adamkus sesijoje "Gairės Baltijos valstybėms" išreiškė nuomonę, jog Baltijos valstybių narystė NATO prisidės prie stabilumo regione stiprinimo. Be to, jis pabrėžė, kad narystės Šiaurės Atlanto organizacijoje privalumai akivaizdžiai matosi Lenkijos atveju, nes jai tapus NATO nare, padidėjo investicijų srautas. Danijos premjeras Poulas Nyrupas Rasmussenas pripažino Baltijos valstybių pažangą ir pabrėžė, kad šio regiono šalys sėkmingai plėtoja bendradarbiavimą su Rusija. Danijos premjeras sakė, kad Baltijos valstybių narystė ES ir NATO neprieštarauja Rusijos interesams, nes prisideda prie stabilumo regione. Lietuvos vadovas V. Adamkus sesijoje trumpai pristatė Lietuvą. Šalies vadovas sakė, kad po 50 okupacijos metų daug kam kyla klausimų, kur yra Baltijos valstybės. Prezidentas pažymėjo, kad per 10 metų padaryta pažanga rodo, jog apie šį regioną sužino vis daugiau žmonių, o šalis sugeba įsiliesti į pasaulio demokratinį ir laisvą rinką kuriančių valstybių grupę.

LIETUVOS PREZIDENTAS DAVOSE KALBA APIE KULTŪRINIŲ IR VERSLO RYŠIŲ SKATINIMĄ

Vilnius, sausio 27 d. (BNS). Lietuvos prezidentas Valdas Adamkus šeštadienį Šveicarijos kalnų kurorte Davose susitiko su Japonijos Užsienio prekybos organizacijos (JETRO) pirmininku Noboru Hatakeyama ir Kroatijos prezidentu Stjepanu Mesiču. Kaip BNS korespondentui sakė prezidento atstovė spaudai Violeta Gaižauskaitė, V. Adamkus susitikime su N. Hatakeyama

padėkojo už Japonijos norą padėti rugsėjo mėnesį Tokijuje surengti Lietuvos, Latvijos ir Estijos parodą, kurioje būtų pristatytos Baltijos šalių ekonominės galimybės. Ši paroda bus skirta Lietuvos ir Japonijos diplomatinių santykių dešimtmečiui. V. Adamkus pažymėjo, kad puiki šios parodos įžanga bus balandį rengiamas jo vizitas į Japoniją, per kurį Lietuvos vadovą turėtų lydėti ir kelios dešimtys verslo atstovų. "Mūsų eksportuotojams reikia išsikrovoti pripažinimą pasaulio rinkose ir užmegzti ryšių", susitikime sakė V. Adamkus. V. Adamkus pažymėjo, kad Lietuva ir Japonija aktyviai bendradarbiauja kultūros srityje. Kaip žinoma, Japonija yra parėmusi M. K. Čiurlionio muziejų Kaune, M. Mažvydo biblioteką Vilniuje, o šių metų sausį buvo pasirašyta sutartis dėl 1,2 mln. litų skyrimo Vilniaus universiteto Orientalistikos centrui japonų kalbos mokymosi įrangai įsigyti.

LIETUVA PASIRENGUSI NARYSTEI NATO, TEIGIA JAV ATSARGOS GENEROLAS

Vilnius, sausio 26 d. (BNS). Lietuva yra pasirengusi narystei NATO, teigia Vilniuje viešintis buvęs NATO pajėgų Europoje vyriausiasis vadas, JAV atsargos generolas George Joulwan. Penktadienį surengtoje spaudos konferencijoje G. Joulwan sakė, jog Lietuva atitinka prieš keletą metų paskelbtus narystės NATO kriterijus. "Kai bus priimamas politinis sprendimas dėl naujų narių priėmimo, manau, į tai bus atsižvelgta", pažymėjo atsargos generolas. Krašto apsaugos ministerijoje surengtoje spaudos konferencijoje dalyvavo ir buvęs Vengrijos ambasadorius NATO Andras Simonyi. Pasak jo, būsimai narystei NATO daug padeda Lietuvos karių dalyvavimas taikos palikymo misijose Balkanuose. "Dalyvavimas misijose padeda jūsų kariams pasirošti narystei", pažymėjo buvęs Vengrijos ambasadorius NATO. A. Simonyi teigimu, Lietuva eina teisingu keliu ruošdamasi narystei NATO. "Vengrija šiame kelyje padarė nemažai klaidų, tad mes galime jums padėti", sakė buvęs ambasadorius. Anot jo, svarbiausia nustatyti prioritetus bei greitai vykdyti reformas. "Be to, kiekvienas karys turi žinoti kur ir dėl ko einama",

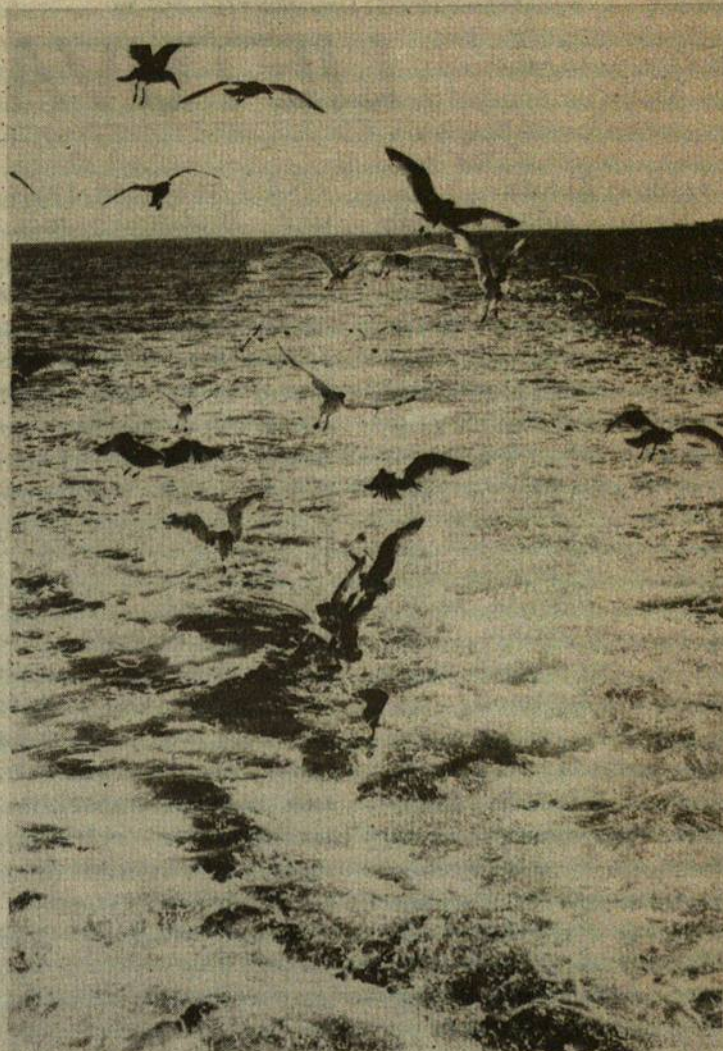
kalbėjo A. Simonyi. Jis šiuo metu vadovauja telekomunikacijų kompanijai "Euro-broadband N.V.", o G. Joulwan yra šios bendrovės valdybos narys. Per trijų dienų vizitą Vilniuje jie susitiko su telekomunikacijos srityje dirbančių įmonių, Susisiekimo ministerijos atstovais. G. Joulwan NATO pajėgoms Europoje vadovavo 1993-1997 metais, A. Simonyi ambasadoriumi NATO buvo nuo 1995 metų.

LIETUVOS MISIJAI PRIE NATO VADOVAUS NAUJA AMBASADORĖ

Vilnius, sausio 26 d. (BNS). Naująja Lietuvos ambasadore misijoje prie NATO ir Vakarų Europos Sąjungos (VES) paskirta Gintė Bernadeta Damušis. Ji iki šiol buvo ambasadore Austrijoje, Slovėnijai bei Kroatijai. Naująsias pareigas G. Damušis pradės eiti pirmadienį. Po praėjusių metų spalį įvykusių Seimo rinkimų buvęs misijos vadovas Linas Linkevičius paskirtas Krašto apsaugos ministru. 1979 metais G. Damušis baigė Wayne universitetą Detroite. Ji dirbo Lietuvos misijoje Jungtinių Tautų organizacijoje, 1992 metais buvo priimta į Lietuvos diplomatinę tarnybą. 1996-1999 G. Damušis dirbo Lietuvos nuolatinės delegacijos prie Europos saugumo ir bendradarbiavimo organizacijos vadove Vienoje. 1998 metais paskirta nepaprastą ir įgaliojimą ambasadore Austrijoje, 1999 - Slovėnijai ir Slovakijai, o 2000 - Kroatijai.

VILNIEČIAI PASIRENGĘ DALYVAUTI TVARKANT SENAMIESTĮ, RODO APKLAUSĄ

Vilnius, sausio 26 d. (BNS). Vilniečiai pritaria Senamiesčio tvarkymo darbų strateginėms kryptims, tačiau pageidautų geresnės remonto darbų kokybės, rodo apklausa. Vilniaus senamiesčio atnaujinimo agentūra (VSAA), siekdama sužinoti vilsuomenės nuomonę apie Vilniaus senamiesčio tvarkymo darbus, gyventojams išplatino anketą. Anketoje buvo klausimai apie sostinės senamiesčio tvarkymo privalumus ir trūkumus, savininkų ketinimus ir galimybes prie šių darbų prisidėti savo pinigais ir jėgomis. Kaip informavo Vilniaus miesto savivaldybė, pagal bendruomenės ugdymo programą

Baltijos žuvėdros

Romualdo Kisieliaus nuotrauka

platinta anketa parodė, kad gyventojai pritaria Senamiesčio tvarkymo darbų strateginėms kryptims, tačiau pageidautų aukštesnės remonto darbų kokybės, operatyvesnio transporto problemų sprendimo. Į anketos klausimą, "Kokie senamiesčio pastatų ir aplinkos gerbūvio tvarkymo darbai turėtų būti remiami valstybės", dauguma gyventojų atsakė, kad tai turėtų būti gatvės, šaligatviai, gatvės apšvietimas, pastatų fasadai iš gatvės pusės, kultūros paminklai. Dauguma gyventojų sutinka padengti iki 50 proc. fasado remonto ar kiemo tvarkymo darbų išlaidų, tačiau pageidauja Senamiesčio tvarkymo darbų programos rengimo ir jos įgyvendinimo skaidrumo. Anot pranešimo, 2000 metais VSAA vykdyta bendruomenės ugdymo programa jau davė teigiamų rezultatų. Gyventojai prisidėjo savo lėšomis remontuojant aštuonis senamiesčio pastatus, įtrauktus į Savivaldybės užsakymu vykdomą Vilniaus senamiesčio tvarkymo darbų programą. Darbams šiuose ir kituose pastatuose savininkai skyrė 216 tūkst. litų, o savivaldybė - 276 tūkst. litų. Tačiau, savivaldybės pareigūnų teigimu, ne visi savininkai skuba laiku atsiskaityti su rangovais. Už praėjusius metus gyventojai dar yra skolingi daugiau kaip 20 tūkstančių litų. Šiuo metu jau gautos 38 gyventojų, sutinkančių dalyvauti bendruomenės ugdymo programoje ir prašančių įtraukti jų pastatus į 2001 metų Vilniaus senamiesčio tvar-

kymo darbų programą, paraiškos. VSAA vykdoma bendruomenės ugdymo programa atitinka ir tarptautinius Lietuvos išpareigojimus, apibrėžtus 1992 metais priimtoje UNESCO Pasaulio kultūros ir gamtos paveldo globos konvencijoje, kuris įpareigoja "kultūros ir gamtos paveldui suteikti tinkamą vaidmenį bendruomenės gyvenime ir to paveldo globą integruoti į bendrą planavimo programas".

KITĄ SAVAITĘ VYRIAUSYBĖS VEIKSMŲ PLANAS BUS PASKELBTAS VIEŠAM SVARSTYTI

Vilnius, sausio 26 d. (BNS). Pirmadienį žadama Vyriausybės programos įgyvendinimo veiksmų planą paskelbti internete. Kaip pranešė Vyriausybės spaudos tarnyba, ministrų kabinetas baigia rengti Vyriausybės programos įgyvendinimo veiksmų planą, kurį tikisi patvirtinti vasario 7 dieną Vyriausybės posėdyje. Pirmadienį jį ketinama perduoti Seimo frakcijoms bei paskelbti Vyriausybės interneto puslapyje www.lrvk.lt. Iki vasario 3 dienos Vyriausybė lauks pastabų bei pasiūlymų, į kuriuos bus atsižvelgta. Vyriausybės programos įgyvendinimo veiksmų planas pagal Vyriausybės įstatymą turi būti patvirtintas per 3 mėnesius nuo ministrų kabineto darbo pradžios.

(ELTA, BNS ir kitas žinias siunčia Lietuvių Grįžimo į Tėvynę Informacijos Centras)

LIETUVA XXIa. PRADŽIOJE

Šarūnas Bulota

Naujo tūkstantmečio pradžia simboliškai tapo lyg ir nauju atskaitos tašku, ties kuriuo viskas apibendrinama ir nuo kurio viskas pradedama skaičiuoti. Taigi, XXI a. tarsi simbolizuoja ir naują pasaulio, o kartu ir Lietuvos, istoriją. Kokios nuotaikos, viltys sklinda lietuvių tarpe? Kokių laimėjimų pasiekėme per nepriklausomybės dešimtmetį?

Turbūt niekas neprieštarautų teiginiui, jog svarbiausias Lietuvos, kaip naujos Vakarų pasaulio valstybės, pasiekimas – demokratijos įsitvirtinimas. Treji rinkimai iš eilės vyko demokratiškai (specialistų manymu, demokratiškiausiai iš visų trijų Pabaltijo valstybių, jau neskaitant kitų post-sovietinių šalių). Nepasitvirtino prognozės, kad į valdžią atėjus kairiosioms jėgoms, vėl sugrįš komunizmas (po 1992 metų rinkimų) ar kad, nelikus šalyje aiškiai daugumą turinčios partijos, nepavyks suformuoti stabilios vyriausybės (2000 metų rinkimai). Stabilios politinės ir partinės sistemos nusistovėjimas nuteikia optimistiškai – galima drąsiai teigti, kad ir ateityje Lietuvoje bus demokratinis valdymas, kuris tolydžio stiprės.

Kitas, ne toks smagus, dalykas – ekonominė padėtis. Be abejo, šiuo metu Lietuva, ekonomine prasme, nėra labai patraukli šalis. Tačiau, žvelgiant į ateitį, optimistiškai nuteikia Europos Komisijos įvertinimas, kad Lietuva jau yra veikiančios rinkos ekonomikos valstybė ir tikėtina, kad netrukus jau sugebės pasipriešinti konkurenciniam spaudimui iš Europos Sąjungos.

Stabilizuojantis politinei sistemai, vyriausybei kuo mažiau kįsantis į ekonomiką, priimant įstatymus skatinančius smulkų ir vidutinį verslą, reikia tikėtis, kad mūsų šalis atsities ir pasieks normalios Vakarų valstybės ekonominį lygį.

Optimistiškai nuteikia ir tai, kad per artimiausią dešimtmetį galima tikėtis, jog valstybės valdymą ir kitus atsakingus darbus,

vykdys jauni, su sovietine praeitimi nieko bendro neturintys žmonės. Su kiekvienais metais gausėja jaunų specialistų būrys. Nemažai iš jų pabuvoję ir užsienyje, mokslo ar darbo tikslais. Labai svarbu, kad dabartinis jaunimas nesitiki nieko iš valstybės, viską nori pasiekti ir užsidirbti pats, jų nereikia skatinti mokintis, rodyti iniciatyvą – visi puikiai supranta, kad jei nori ką nors gyvenime pasiekti, turi siekti to nuosekliai, tikslingai, ryžtingai, nesitikint atsitiktinumų ar pagalbos iš šalies.

Džiugu matyti, kad jaunas žmogus savo šalių emė suprasti ne tik kaip trispalvę ir himną, bet ir kaip kultūrą, kalbą, papročius, kaip normalią modernią Vakarų valstybę turinčią kai ką savito, išskirtinio, kai ką bendro su kitomis šalimis. Vis labiau įsisaugoninama, kad nereikia bijoti susilieimo su likusiu pasauliu, nereikia bijoti, kad mus, tokius mažiukus, įsiurbs didelis, baisus ir klasingas Vakarų pasaulis. Juk jei mes patys nenorėsime ir neleisime, kad mus kas nors kitas įsiurbtų, asimiliuotų, tai niekas to ir nepadarys (tą patvirtina ir karti lietuvių tautos patirtis). Reikia saugoti ir branginti tai, ką turime tik mes, tačiau nereikia užsidaryti aklina siena nuo kitų tautų patirties.

Per pirmąjį nepriklausomybės dešimtmetį savęs, kaip lietuvių, suvokimas perėina prie kokybiškai naujo lygmens, nes nebereikia užsidarius nuo visų saugoti lietuvių, kurią kažkas bando sunaikinti. Dabar mes esame laisvi, pilnai atsakingi už save ir savo valstybę, todėl rūpinamės ne tik tuo, kas pas mus vyksta viduje, bet taip pat ir tuo, kaip Lietuva atrodo visam likusiam pasauliui. Reprezentuojant šalį užsieniui, išskirtinę vietą užima sportas (kuris, beje, ir sovietmečiu užėmė išskirtinę padėtį – kaip pasipriešinimo okupantams simbolis). Krepšininkų, disko metikų ir kitų mūsų sportininkų pasiekimai olimpiadose, kitose tarptautinėse varžybose garsiai pasauliui parodė, kad yra kažkur ir tokia maža šalis

Lietuva. Gaila, kad Sidnėjyje nepavyko mūsų krepšininkams laimėti prieš amerikiečius, tačiau ir pralaimėjimas tik 2 taškais atkreipė visų dėmesį. Neveltui Šarūnas Marčiulionis yra pasakęs, kad krepšinis yra geriausias Lietuvos ambasadorius svetur.

Apie normalėjančią padėtį Lietuvos viduje byloje ir toks faktas, kad žmonės nustojo karštligiškai domėtis politika, kaip tai buvo pirmaisiais nepriklausomybės metais. Pamažu viskas stojasi į savo vietas – politikai valdo valstybę, mokytojai moko vaikus, statybininkai stato namus. Iš kitos pusės mažas

domėjimasis politika gali reikšti ir visišką žmonių nusivylimą valdžia, padėti šalyje, tačiau rinkėjų aktyvumas per paskutiniuosius rinkimus rodo, kad lyginant su 1996 metų rinkimais paskutiniuosiuose rinkimuose dalyvavo jau šiek tiek daugiau rinkimų teisę turinčių žmonių, taigi, nors ir paburbėdami ant valdžios, žmonės vis tik tiki, kad atėjusi nauja valdžia pagerins padėtį.

Nepaisant prastos Lietuvos ekonominės situacijos ir kitų negerų dalykų, vis tik, žvelgiant į ateitį, galime matyti neblogas perspektyvas – tolimesnis demokratijos vystymasis, ekonomikos ge-

rėjimas, Lietuvos integracija į Vakarų pasaulį ir, svarbiausia, nuolatinis naujo intelektualinio ir kūrybinio potencialo augimas. Galima pastebėti, jog Lietuvoje pamažu nusistovi normalus, stabilus gyvenimas, žmonės nebereikia bijoti netikėtumų ir grėsmės iš kitų valstybių, galima ramiai siekti dvasinės ir materialinės gerovės. Tikėjimės, kad XXI a. reikš didelį Lietuvos pakilimą.

Šarūnas Bulota yra magistratūros studentas politologijos srityje Vytauto Didžiojo Universitete Kaune.

Stacy Lee

MANO ANGELUI

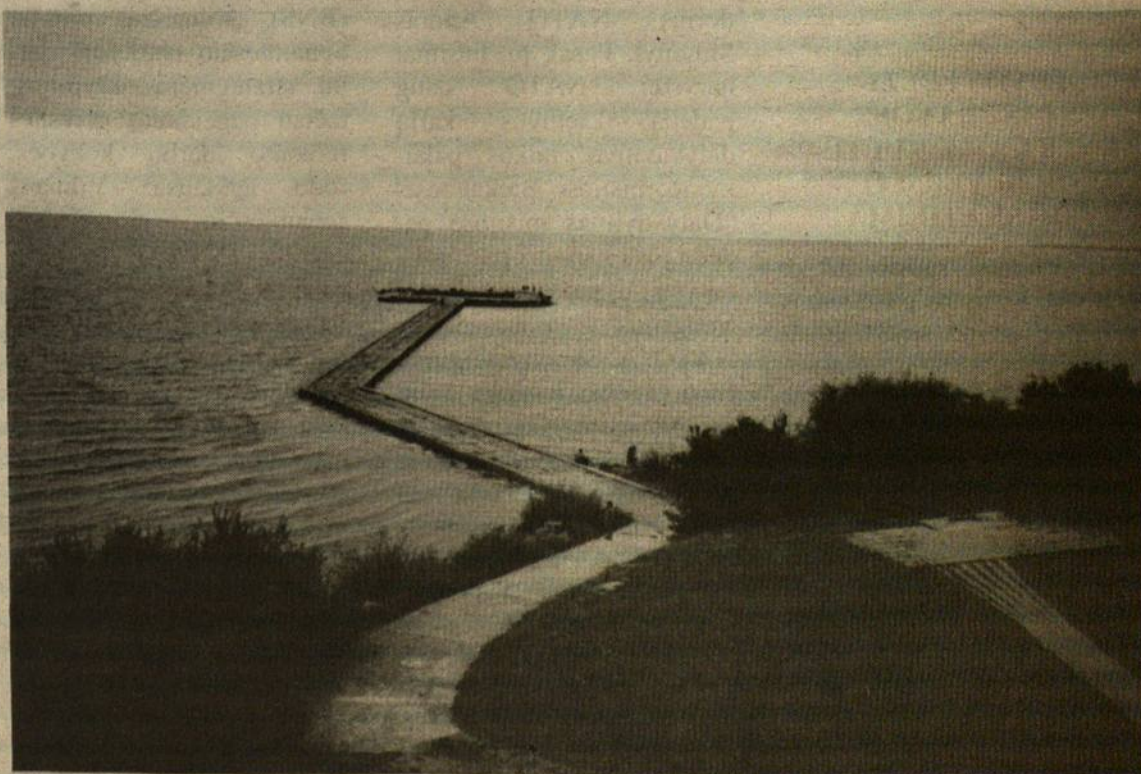
Guodei mane, kai nykumų šešėliai
per langą skverbėsi į menką būstą,
Kai mano miestas žiburiais tviskėjo
tą vėlų vakarą, be galo liūdną.

Kvieteit išeit, duris plačiai atvėręs,
užmiršti nerimą, kančias ir skurdą,
sečiau Tave ir man tuomet regėjos,
Kad mindau ne gatves, o šaltą tuštumą.

Seni žibintai krūpčiojo nuo vėjo
vaikystės miesto, svetimo, nesuprasto,
neliko ašarų, nebuvo ko gailėtis,
ėjau per žemę nuo minčių apsunkusi.

Glaudei mane, sparnais tvirtai apglėbęs,
nuo negandų, audrų, lijundrų,
nauji pasauliai mums vartus atkėlė,
ir žvaigždės danguje giedojo Aleliuja.

Visa esybe Tavimi tikėjau,
išsivadavus amžiams iš skriaudų ir melo!
Svetingos palmės tyliai man šlamėjo:
"God loves you very much, audacious child."

Ventės ragas.

Dalios Puškorienės nuotrauka

Jaunimo puslapis

NATALIJA

Vaiva Bučmytė

Ką reiškia – būti, turėti, prarasti? Seniau retai apie tai tepagalvodavai. Veržeiš i ateitį, i savarankišką gyvenimą.

Atsimeni, kaip laukei išsikraustyti iš tėvų namų, kai pradėjai lankyti universitetą. Tau jau buvo atsibodę gyventi su jaunesne sesute, kuri visada lisdavo i visus tavo dalykus. Ryškiai prisimeni, kaip ji kartą be leidimo "pasiskolino" tavo mėgstamiausią sijoną ir ant jo užpylė juodų dažų per meno pamoką. Grįžusi namo, tą suteptą sijoną įmetė i tavo kambarį ir išbėgo pas draugę, nes žinojo, kad labai pyksi. Bet dabar, kai galvoji apie Nataliją, tōs vaikiškos, saulėtos dienos apsigaubia pasakos šydu.

Atsimeni, kaip prieš dvejus metus mama tau ligoninėje pasakė, kad Natalija serga vėžiu. Tu sakei: "Ne, mama, jai tik devyniolika. Ji negali sirgti...vėžiu. Tai atsitinka seniem žmonėm". Kai įėjai i jos kambarį, ji buvo

prikabinta prie kažkokio aparato, bet nusišypsojo, tave pamačiusi. Tau sakė nesirūpint, viskas būsią gerai.

Ją greitai išleido iš ligoninės, bet ji dar labiau susirgo nuo chemoterapijos. Jos plaukai išslinko, ji dažnai vemdavo ir visai neturėjo energijos, net laiptais sunkiai lipdavo. Bet ji dar vis šypsodavos. Atsimeni, kaip norėjai ką nors padaryti, pajudinti kažkokį kalną, kad jai pasidarytų geriau.

Ir kurį laiką jai tikrai pagerėjo. Tikėjote, kad ji pasveiks. Atsimeni, kaip žaviai ji atrodė, kai buvo pamergė tavo vestuvėse. Tai buvo prieš metus. Bet vėžys perėjo i smegenis.

Dabar ji guli nykioj vėžio palatoj Arizonoje, kur jūų tėvai gyvena. Tu nuvažiuoji ten, kada gali. Dažnai kalbatės per telefoną.

Iki Kūčių vakaro ji niekada nebuvo šnekėjusi apie – mirtį. Bet vakar, kai nuvažiavai pas ją šventėm, kai valgėt Kūčių vakarienę ligoninėje, pastebėjai, kad jos veidas truputį labiau

išblyškęs. Pamačiusi, kad keistai i ją žiūri, ji tau sakė: "Aukse, ar tu pagalvoji, kad aš greitai eisiu pas Jėzų?" Tu nežinojai, ką sakyti. Ji tęsė: "Jei mes greit išsiskirsim, noriu, kad tu žinotum, kad aš tave myliu ir nei mirtis negali mūsų atskirti. Ar ne?"

Tu palinksėjai galva ir, nuėjus i prausyklą, graudžiai pravirkai. Tavo sesutė, su kuria dalinais vaikystę, su kuria iki šiol praleidai beveik visą gyvenimą, turi ... mirti. Kodėl? Kodėl ji? Kodėl dabar? Kodėl ne tu? Ką ji padarė; kad jos gyvybė iš jos bus pavogta kažkokių nematomų auglių?

Kai grįžai i jos kambarį, koridoriuje prie durų tavęs laukė gydytojas. Jis tau pasakė, kad daktarai nieko nebegali padaryti, kad vėžys jau nuėjo per toli. Natalijai liko daugiausia dvi dienos.

Bandei ignoruoti širdies smarkų plakimą, kai grįžai i jos kambarį. Kūčių vakaras buvo labai tykus. Ligoninėje nebuvo daug žmonių. Natalijos kambariye pirma buvai tik tu su mama. Paskui atvažiavo Natalijos dvi

geriausios draugės ir jūų pusbroliis. Jauteis, jog juodas debesis kabėjo tame kambary. Visą naktį išsėdėjai prie Natalijos lovos. Gėrai kavą, nors žinojai, kad ir be jos baimė ir liūdesys neleistų užsnūst.

Natalija kas valandą silpo. Greitai ji nebešnekėjo, nes tai pasidarė per sunku. apie vienuoliktą valandą vakaro ji ramiai užmigo. Nors ir bijojai, pabučiavai jos šiltą galvą. Visi kiti ateidavo ir vėl išeidavo iš kambario. Bet tu budėjai. Atsiminei, kaip jūų parke lakstydavot ir žaisdavot; vėliau pešdavotės dėl drabužių ir kosmetikos; kai abi išsikraustėte, kaip šnekėdavotės apie universitetų balius ir bernus – kartais net ištisą naktį. Pagaliau prisiminei paskutiniuosius dvejus metus – kaip sunku buvo žiūrėti i jos negaliojančią kūną, pavergusį jos energingą ir skaidrią sielą.

Kalėdų rytas. Po kelių poilsio valandų grįžti i ligoninę, i Natalijos kambarį. Pasižiūri i jos pliką, ištinsią galvą, i jos

nosį ir burną. Matai, kaip ji bando kvėpuoti, bet tai darosi labai sunku. Kažkaip jai trūksta oro; jo niekada nebebus gana. Pasižiūri i širdies monitorių: linija pradeda beprotiškai šokinėti; paskui, kai Natalija sunkiai bet ramiai iškvėpia paskutinį kartą, linija pasidaro horizontali.

Slaugė išprašo visus iš kambario. Pro ašaras nelabai matai, kur eini, bet lauki prie durų. Viską sutvarkę, vėl jus įleidžia. Žiūrint i jos ištinsią kūną, tai pasirodo, kad matai mažytę Nataliją, bėgančią per pievą. Tada ji pasirodo užaugus ir dėvi spindinčią baltą suknelę. Ji žiūri i tave ir šypsosi.

Sekančias kelias dienas vaikščioji migloje. Netiki, kad jie skaito Natalijos gyvenimo istoriją, kad jie laidoja Nataliją. Tas kūnas panašus i Natalijos, bet tu žinai, kad tikroji Natalija, spindinti ir laisva, žiūri ir žiūrės i tave iš tolo...ir šypsosis.

Vaiva Bučmytė yra "Aušros" aukštesniosios lit.mokyklos 11 sk. mokinė

AUKOTOJAMS DĖKOJA LAVORIŠKIŲ PAGRINDINĖ MOKYKLA

Kazimieras Garšva

Trečdalis lietuvių etninių žemių suslavėjo. Dalelė jų atgyja.

Tarp Vilniaus ir Gervėčių (24 km i rytus) yra Lavoriškės, kuriose gyvena apie pusę tūkstančio gyventojų. Dar prieš 130 metų dauguma jų kalbėjo lietuviškai. Gyventojai nori išmokti protėvių kalbos. 1998 m. pradėjo veikti Lavoriškių lietuvišką mokyklą, kurioje buvo 9 mokiniai. Dabar jų – 43. Mokykla nuomavo patalpas mediniame namelyje, nes Vilniaus rajono savivaldybė ne tik nekūrė lietuviškų mokyklų, bet ir joms trukdė.

Lenkų bendruomenė jau stato, plečia, remontuoja 10 lenkiškų mokyklų pietryčių Lietuvoje, kasdien vilioja vaikus i lenkiškas mokyklas.

Sausio 9 d. pagaliau pašventina ir lietuviška Lavoriškių mokyklą, sudariusi galimybę gerai išmokti valstybinę kalbą. Mišias Lavoriškių bažnyčioje pirmą kartą lietuviškai laikė ir mokyklą pašventino vyskupas Jonas Boruta SJ. Tai rodė 4 Lietuvos televizijos, ir radijas.

Mokyklos atidarymo iškilmėse kalbėjo Seimo pirmininko pavaduotojas Artūras Skardžius, Vilniaus

apskrities viršininkas Algirdas Kudzys, Tautos Fondo Tarybos pirmininkas Jurgis Valaitis ir kiti. Garbingoje mokyklos vietoje pritvirtinta lentelė: "Lavoriškių pagrindinė mokykla pastatyta 2000 m. Steigimu rūpinosi, statybą globojo, lėšomis rėmė išeivijos lietuvių TAUTOS FONDAS. JAV lietuviai paaugojo 75 000 dolerių, Tautos Fondas Kanadoje – 10 000 Kanados dolerių". Toliau surašytos 34 pavardės aukotojų, parėmusių mokyklos statybą 1000 ir daugiau JAV dolerių. Iš viso mokyklos statybai aukojo keli šimtai asmenų.

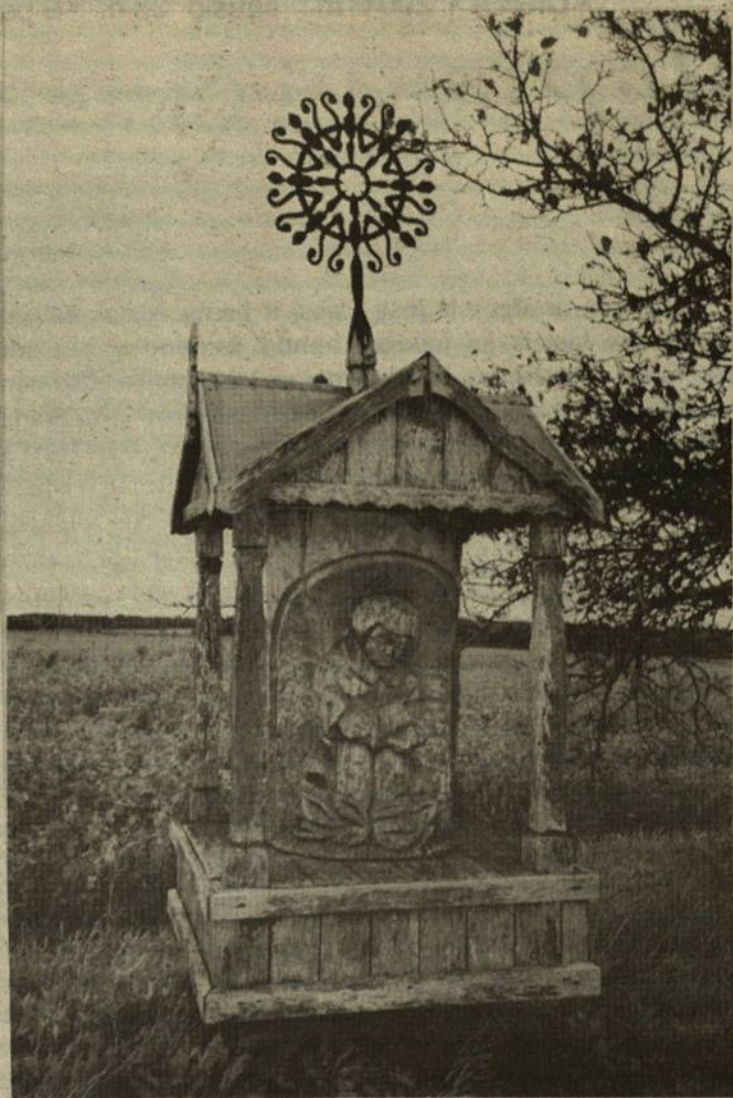
Po 100 JAV dolerių ir daugiau paaugojo:

Aldona Jankauskaitė, IL	6,000
Amerikos tautinės sąjungos Bostono skyrius, MA	5,000
Zuzana Juškevičienė, IL	5,000
Kazickų šeimos fondas, NY	5,000
Nijolė ir Jurgis Valaičiai, NY	5,000
Vytautas Mazelis, NY	1,500
Irena ir Jonas Vilgaliai, NY	1,150
Albinas Sakalas, NY	1,100
Onutė ir William Adams, NY	1,000
Adelė ir Julius Balsiai, CA	1,000
Donatas Banaitis, NY	1,000
Dr. Nijolė Brazėnaitė-Baronetto, NY	1,000
J. Budzeika, IL	1,000
Eugenija Bulotienė, a.a. Ramučio Bulotos atminimui	1,000
Janina ir Vincas Dovydaičiai, CA	1,000
Aldona Echaniz, NY	1,000
Dr. Vytautas Gavelis, IL	1,000
Grozvyda Regina Giedraitytė, IL a.a. Iliuminatos ir Antano Giedraičių atminimui	1,000
Akvilė ir Benediktas Karkliai, OH	1,000
Marija ir Jonas Klivečkos, NY	1,000
Marija ir Feliksas Kriščiūnai, IL	1,000
Marytė Oberfield, CA	1,000
Leokadija Pačkauskienė, MI	1,000
Birutė ir Aloyzas Petrikai, CT	1,000
Barbara ir dr. Juozas Plikaičiai, IL	1,000
Juozas Rasys, MA	1,000
Dr. Rimvydas Sirdrys, IL	1,000
Grazina ir Aloyzas Siručiai, CA	1,000
Anelė ir Vacys Steponiai, NY	1,000
Dr. Jonas Šalna, WI	1,000
Sigutė ir Juozas užupiai, IL	1,000
Dr. Jonas Valaitis, IL	1,000
Bronė ir Jonas Vasiai, MA	1,000
Roma ir Algis Vedeckai, NY	1,000

Kitų aukotojų pavardės nurodytos "Tautos fondo žiniose". Visų jų pastangos įprasmino Lavoriškių mokyklos rūmas ir smagūs mokiniai.

Lavoriškių mokyklos mokiniai lietuviškos mokyklos šventinimo apeigose.

Dievdirbių menas Žemaitės muziejuje.

Dalios Puškorienės nuotrauka

DETROITE DVIGUBAS MINĖJIMAS

Regina Juškaitė – Švobienė

Klaipėdos krašto atyvdavimo 78-jų ir Kruvinojo 1991-ja m. Sausio 13 d. sekmadienio Vilniuje dešimties metų sukaktys praėjusį savaitgalį buvo iškilmingai paminėtos Detroito lietuvių telkinyje.

Šeštadienį, sausio 13 d. sukaktys buvo paminėtos "Lietuviškų melodijų", o sekmadienį sausio 14 d. "Lietuviško balso" radijo programose.

Sekmadienį, sausio 14 d. minėjimas pradėtas iškilmingomis šv. Mišiomis Šv. Antano bažnyčioje, kurias užprašė šauliai, ramovėnai ir birutietės. Mišias aukojo ir atitinkamą pamokslą pasakė LŠSI vyriausias kapelionas kleb. kun. Alfonsas Babonas. Organizacijos dalyvavo su savo vėliavomis, kurių eisenai bažnyčion vadovavo Švyturio jūrų šaulių vadas Mykolas Abarius. Mišių skaitinius skaitė Bronius Valiukėnas. Aukojimui aukas nešė Onutė Abarienė ir Regina Juškaitė

–Švobienė. Mišių metu didingai skambėjo parapijos choras vadovaujant muz. Stasio Sližio. Ypatingai du solos "Tau dėkinga Lietuva", muz. St. Sližio ir "Malda", muz. Hutter, giedojo pats muz. Sližys pritariant moterų chorui.

Po Mišių parapijos salėje susirinko gražus būrelis dalyvių Minėjamą pradėjo Ramovėnų Detroito skyriaus pirmininkas Mykolas Abarius. Invokacija sukalbėjo kleb. kun. Alfonsas Babonas. Buvo prisiminti ir pagerbti Klaipėdos vadavimo kovose žuvusieji, o taip pat ir mirusieji savanoriai (jų tarpe LŠSI garbės šaulys, buvęs Stasio Butkaus šaulių kuopos pirmininkas a.a. Vincas Tamošiūnas). Žvakių, kaip šviesos ir laisvės simbolių uždegimu pagerbiant žuvusius Klaipėdos vadavime, pakviestas vyr. kapelionas kun. Alfonsas Babonas. O taip pat 1991 m. Vilniuje Sausio 13-ją žuvusius, antrąją žvakę uždegti pakviesta neseniai iš Lietuvos atvykusią Zitą Skučienę.

Mykolas Abarius perskaitė garbės šaulio Stasio Ignatavičiaus prisiminimus sausio 13-osios dienos žudynes. Jis Aukščiausios Tarybos rūmų sargyboje išbuvo du mėnesius. Toliau M. Abarius išvardino visus prieš dešimt metų žuvusiųjų Vilniuje vardus: Loreta Asanavičiūtė, 23 m.; Virgilijus Druskis, 21 m.; Darius Gerbutavičius, 17 m.; Rolandas Jankauskas, 22 m.; Rimantas Juknevičius, 24 m.; Alvydas Kanapinskas, 38 m.; Algimantas Kavoliukas, 51 m.; Vidas Maciulevičius, 24 m.; Titas Masiulis, 28 m.; Alvydas Matulka, 30m.; Apolinaras Povilaitis, 54 m.; Ignas Šimulionis, 17 m.; ir Vytautas Vaitkus 47 m. Jų tarpe ir du 17 m. amžiaus šauliai.

Detroitas gali didžiulotis, nes savo laiku turėjo net ir 7 Klaipėdos krašto vaduotojus. Visi jau iškeliavę amžinybėn: Alfonsas Žiedas, Juozas Augaitis, Vincas Tamošiūnas, (nukelta į 12 psl.)

SPORTO ŽINIOS

VII-sios PASAULIO LIETUVIŲ KALNŲ SLIDINĖJIMO VARŽYBOS ir 2001 m. ŠALFASS-gos PIRMENYBĖS

Kaip jau buvo skelbta ankščiau, Kalifornijos Lietuvių Sporto Klubas "Banga" rengia pasaulio lietuvių slidinėtojų sąskrydį – iškylą, 2001 m. kovo 24-30 d.d., Mammoth Mountain slidinėjimo kurorte, Kalifornijoje, JAV.

Šios iškylų metu bus vykdomos VII-sios Pasaulio Lietuvių Kalnų Slidinėjimo Varžybos, kurios įvyks kovo 28 d., 9:00 val. ryto. Blogoro atveju, atsarginė diena yra kovo 29. Varžybinėje programoje – slalomo ir didžiojo slalomo rungtys šiose klasėse: vyrų – 16 metų ir jaunesnių, 17- 29 m. imtinai, 30-39 m., 40-49 m., 50-59 m. ir 60 m. bei vyresnių; moterų – 16 m. ir jaunesnių, 17-34 m., 35-49 m. ir 50 m. bei vyresnių. Ši klasifikacija yra dar tik tentatyvi. Galutinis klasių skaičius ir jų amžius bus nustatyta pasibaigus išankstinei registracijai, kovo 7d.

2001 metų ŠALFASS-gos pirmenybės bus išvestos iš pasaulio lietuvių varžybų pasekmių pagal ŠALFASS slidinėjimo k-to nustatytą metodą, atskirų varžybų visai nevykdant. Varžybinė ŠAL-

FASS pirmenybių klasifikacija yra ta pati kaip ir pasaulio lietuvių varžybų, tik pridėdant berniukų ir mergaičių 12 metų ir jaunesnių bei vyrų 70 m. ir vyresnių klases.

Dalyvauti kviečiami visi lietuvių kilmės slidinėtojai iš visų pasaulio kraštų. Dalyvių skaičius neapribotas.

Klasifikacija – pagal dalyvio amžių varžybų dieną.

Pradmės (starto) mokestis bus nustatytas po dalyvių išankstinės registracijos, kovo 7 d. Mokestis sumokamas vietoje, prieš varžybų pradžią.

Išankstinė dalyvių registracija atliekama iki kovo 7 d. imtinai, pas organizacinio komiteto pirmininką Algirdą Šeką, šiuo adresu:

Algirdas Šėkas, 20291 Deervale Lane, Huntington Beach, CA 92646, USA. Tel. 714-968-8124; Fax 805-527-4675; E-mail: LTSKISUMMIT2001@AOL.COM

Daugiau informacijos? Sekite Website: WWW.LITHUANIAWEB.COM/SKISUMMIT

Papildomi ryšiai: Vytenis Čiurlionis, ŠALFASS Slidinėjimo K-to vicepirm. ir JAV lietuvių slidinėtojų koordinatorius, tel. 216-481-1525; Faksas: 216-486-8804; E-mail: vciurlionis@msn.com

Rimas Kuliavas, ŠALFASS Slid. K-to pirm. ir Kanados lietuvių skidinėtojų koordinatorius, tel. 416-766-2996; faksas: 416-766-5537; E-mail: kuliavas@compuserve.com

Pavėluotą registraciją skubiai praneškite telefonu, faksu ar E-mail.

Smulkią informaciją gauna klubai, slidinėjimo puoselėtojai ir kai kurie pavieniai slidinėtojai.

Pasibaigus išankstinei dalyvių registracijai, visoms užsiregistravusioms grupėms ir paviniams, nepriklausantiems slidinėjimo bus pranešta vėliausios informacijos bei instrukcijos.

Organizacinis komitetas: Algirdas Šėkas – pirmininkas, Raimundas Dičius, Algis Juodikis, Darius Raulinaitis, Dr. Izabelė Sagatauskaitė, Rimas Tumas ir Rita Tumienė-Dičiūtė – nariai.

Kalifornijos LSK "Banga"

2001 ŠALFASS Vyrų Senjorų ir Veteranų Krepšinio Pirmenybės

2001 m. ŠALFASS-gos Vyrų Senjorų (1966 m. gimimo ir vyresnių) ir Veteranų (1961 m. gim. ir vyresnių) Krepšinio Pirmenybės įvyks 2001 m. kovo 31 – balandžio 1 d.d., Hamiltone, Ont. Vykdo – Hamiltono LSK Kovas.

Galutinė komandų reg-

istraciją privalo būti atlikta iki 2001 m. kovo 9 d. imtinai, šiuo adresu:

Arvydas Šeštokas, 1411 Winterbourne Dr., Oakville, Ont. L6J 7B5. Tel. 905-829-2289 namų; 905 829-2183 darbo; Faksas 905-829-5641; E-mail: sestokas@aol.com

Dalyvavimas atviras visiems ŠALFASS-gos klubams bei kitokiems vienetams, atlikusiems 2001 m. metinę ŠALFASS narių registraciją.

Smulkesnę informaciją gauna visi krepšinių kultūvuojantys ŠALFASS-gos klubai. Nauji vienetai, suinteresuoti dalyvauti šiose pirmenybėse, prašomi kreiptis į Arvydą Šeštoką.

Po galutinės registracijos bus paskelbta tvarkaraštis, adresai ir kitos detalės.

ŠALFASS Krepšinio Komitetas

2001 m. ŠALFASS-gos JAUNUČIŲ KREPŠINIO PIRMENYBĖS

2001 m. Š. Amerikos Lietuvių Jaunučių Krepšinio Pirmenybės įvyks 2001 m. balandžio 28 & 29 d.d., Čikagoje, IL. Vykdo – Čikagos ASK Lituanica.

Varžybas numatoma vykdyti šiose berniukų ir mergaičių klasėse: Jaunių B. (1985 m. gimimo ir jaunesnių), Jaunučių C (1987 m. ir jaun.), Jaunučių D (1989 m. ir jaun.), Jaunučių E (1991 m. ir jaun.) ir Jaunučių F "molekulių" (1993 m. ir jaun.).

Dalyvavimas yra atviras visiems lietuvių sporto klubams ar kitokiems sporto vienetams, atlikusiems metinę 2001 m. ŠALFASS-gos narių registraciją. Jaunesnių klasių žaidėjams yra principiniai leidžiama žaisti kartu ir vyresnėse klasėse. Mergaitėms yra leidžiama žaisti berniukų komandose, tačiau neatvirkščiai. Komandų skaičius neapribotas visose klasėse.

Pradinė komandų registracija privalo būti atlikta iki 2001 m. vasario 28, imtinai, šiuo adresu:

Dr. Donatas Siliūnas, 5116 Illinois Ave., Lisle, IL 60532. Tel. 630-852-3204 namų; Faksas: 630-852-4026; E-mail: dsiliunas@aol.com Web site: www.lituanica.org

Pasibaigus pradinei registracijai, bus paskelbta galutinė programa, formatai, galutinės registracijos data ir kitos tolimesnės detalės.

Pilnesnę informaciją gau-na ŠALFASS-gos klubai. ŠALFASS -gai nepriklausantieji vienetai dėl informacijos prašomi kreiptis į Dr. Donatą Siliuną.

Šios varžybos yra dalis 51-jų Š. Amerikos Lietuvių Sporto Žaidynių, kurių pagrindinė dalis, apimanti 8 sporto šakas, vyks š. m. liepos 4-7 d.d., Toronte, Ont.

ŠALFASS-gos CENTRO VALDYBA

MŪSŲ MIESTE IR JO APYLINKĖSE RENGINIŲ KALENDORIUS

2001 m.

• VASARIO 17 d., 6:30 v.v., Dievo Motinos parapijos didžiojoje salėje – "Lietuvos nepriklausomybės šventė". Rengia Amerikos Lietuvių Tarybos Clevelando, skyrius ir LB apylinkės valdyba.

• VASARIO 18 d., Vasario 16-ajai skirtos šventos Mišios 10:30 v.r. Šv. Jurgio parapijoje.

• VASARIO 25 d., prieš gavėnia, pusryčiai – Šv. Jurgio parapijos salėje.

• KOVO 10-11 D. – Clevelando ateitininkų "Šeimos šventė" rengia "Ateities" klubas.

• KOVO 18 d. sekmadienį tuoj po 10 v. r. Mišių, skautų šventė – "Kaziuko mugė"

• KOVO 25 d. 12:00v.p.p Lietuvių namų akcininkų metinis susirinkimas.

• BALANDŽIO 7 ir 8 dienomis – Šv. Jurgio parapijos velykinių kepinų pardavimas.

• BALANDŽIO 7 d., 6:30 v.v. Clevelando LSK "Žaibo diena 2001" metinis parengimas, Lietuvių namuose.

• BALANDŽIO 22.d. – 11:30 v.r. "Atvelykio stalas" – Šv. Jurgio parapijos salėje.

• GEGUŽĖS 5 d., šeštadienį 6 v.v. "Exultate" choras ruošia "Dainų vakarą".

• GEGUŽĖS 13 d., 11:30 v.r. "Motinos dienos" pusryčiai – Šv. Jurgio parapijos salėje.

• GEGUŽĖS 28 d., 8:30 v.r. – Prisiminimo dienos (Memorial Day) apeigos, Mišios ir pusryčiai. Rengia Katalikų karo veteranų 613-asis postas Šv. Jurgio parapijoje.

• LIEPOS 22 d. 11:30 v.r. – Šv. Jurgio parapijos gegužinė parapijos sodijoje.

• LAPKRIČIO 11 d., nuo 11:30 iki 3:30 v.p.p. – Šv. Jurgio parapijos rudens šventė.

• GRUODŽIO 15-16 d. – Šv. Jurgio parapijos kalėdinių kepinų pardavimas.

• GRUODŽIO 24 d. 9:30 v.v. – Bendros Kūčios Šv. Jurgio parapijos salėje.

Algis Širvaitis & Associates

advokatų įstaiga (Cleveland, OH) ieško lietuvių, mokančių anglų ir lietuvių kalbas. Pageidautinas supratimas apie kompiuterį ir bendrą įstaigos darbą. Kandidatė bus išmokyta atlikti teisinės asistentės pareigas. Darbo valandos – pagal susitarimą. Visi įprasti apdraudimai ir t.t. yra mūsų apmokami.

Skambinkite: (216) 692-1222

arba rašykite advokatui Algiui Širvaičiui:
880 East 185th Street, Cleveland, OH., 44119

JAKUBS AND SON Laidojimo Įstaiga

William J. Jakubs Sr.
William J. Jakubs Jr.
Kenneth Schmidt
Barbara Jakubs Schmidt

Licenzijuoti direktoriai ir balzamuotojai

936 East 185th Street Cleveland, Ohio 44119
36000 Lakeshore Blvd. Eastlake, Ohio 44095
Telefonas: (216) 531-7770

Laidotuvių koplyčia erdvi, vėsinama, teikianti jaukią atmosferą liūdesio valandoje. Didelė alkštė automobiliams pastatyti.

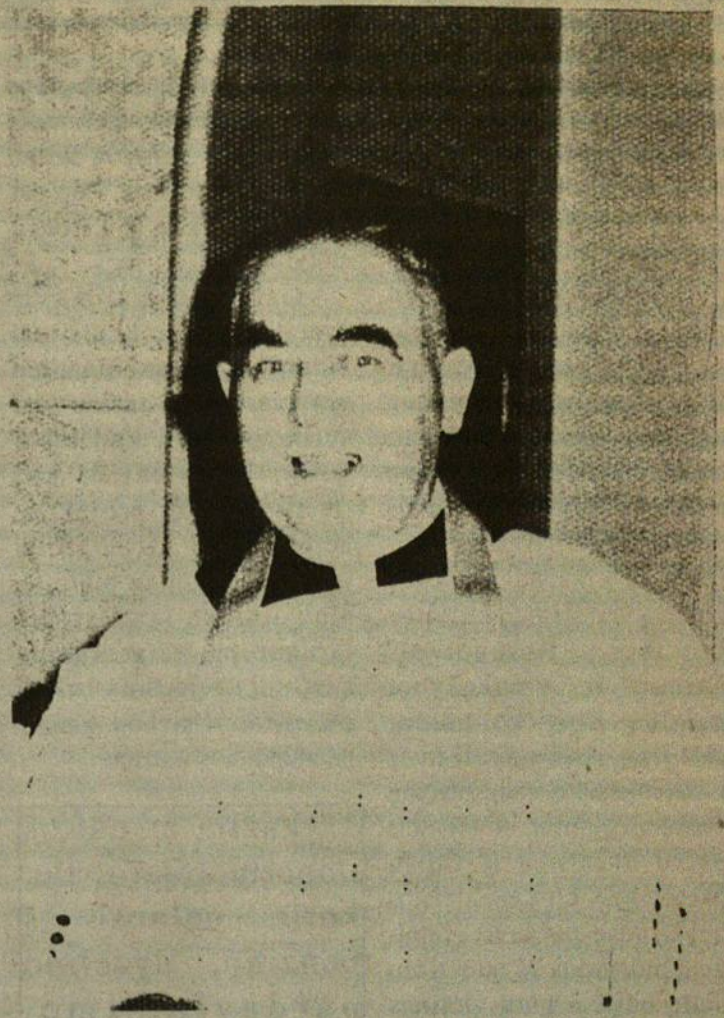
ATSISVEIKINAM SU PRELATU GOLDIKOVSKIU

Prelatas Aleksandras I. Goldikovskis gimė 1906m. vasario 14d., Rigoj, Latvijoje. Lankė mokyklas Rigos ir Ribinsk miestuose, ir lankė kunigų seminariją Rigoj, kur buvo išventintas i kunigus 1941m. balandžio 14d. Jo pirmasis paskyrimas buvo St. James Katedroj, Rigoj.

Per Antrą Pasaulinį Karą, kun. Goldikovskis traukėsi Vokietijon, iš kurios 1951m. buvo perkeltas i JAV. 1982 metais buvo perkeltas i Clevelando Diocesiją, ir buvo paskirtas tarnauti St. Casimir's, Šv. Jurgio, Dievo Motinos Nuolatinės Pagelbos, St. Francis, St. Augustine ir St. Josephat parapijose.

Prelatas Goldikovskis nuolat talsindavo Clevelando Latvių ir Lietuvių telkiniams, bei su kitom tautybėm JAV-se ir Kanadoje. 1987 metų gegužės 12 d. gavo Popiežiaus Jono Pauliaus II-jo pakėlimą i Prelatus.

Prelatas Goldikovskis mirė

A. + A. Prelatas Aleksandras Goldikovskis

2001m. sausio 17d, nesu- Telioka šviesus jo atmini-
laukęs 95-ojo gimtadienio. mas.

"DIRVAI" AUKOJO:

K.Paškonis, Eastlake, OH	65
G.Siliūnas, Flushing, NY	65
M.Vaitkus, Belleville, IL	50
J.Pilkauskienė, Canada	25
J.Šiaučiūnas, Cicero, IL	25
V.Juodka, Chicago, IL	20
K.Laskauskas, Baltimore	20
E.Dudėnas, Palm Beach, FL	15
A.Gilvydis, Evergreen, IL	15
V.Grauzinis, Elgin, IL	15
A.Pacevičius, Canada	15
A.Puteris, Canada	15
J.Raibys, Oak Park, CA	15
J.Virpša, Chicago, IL	15
J.Zubavičius, Sunny H., FL	15
J.Dunčia, Hockessin, DE	10
L.Jurkūnas, La Grange, IL	10
V.Misiūnas, Clark, NJ	10
J.Špakevičius, Westwood, IL	10
A.Urbonas, St. Pete. B., FL	10
B.Vembrė, Brockport, NY	10
V.Žebertavičius, Sunny FL	10
V.Patalauskienė, Farmingt.MI	5
J.Placas, Chicago, IL	5

Visiems aukotojams nuoširdžiai dėkojame.

CLEVELANDO LIETUVIŲ RADIO PROGRAMA TĖVYNĖS GARSAI

Sekmadieniais, nuo 8:00 v.r. – 10:00 v.r.

Iš John Carroll Universiteto stoties WJCU FM 88.7

Programos sudėtis:

Koncertas, Žinios, Pranešimai, Clevelando žinios

Dievo Motinos parapijos religinis pusvalandis –

"GYVENIMO VARPAI"

Onos Šilėnienės lietuvių kalbos pamokos

Lietuvos Vyčiams 15 minučių anglų kalba

Interneto adresas: WWW.thecityradio.com/WJCU

E-mail TEVGARSAI@aol.com

Programos vedėja ALDONA STEMPUŽIENĖ

Garso inžinierius ir pranešėjas anglų kalba Greg Priddy

Born To Travel

26949 Chagrin Blvd. #103 (Ohio Savings Building)

CLEVELAND, OH 44122

Tel: (216) 831-5530 & (800) 366-9980

Fax: (216) 831-5028

KELIONĖS | LIETUVA – 2001

Visi skrydžiai – geriausiomis kainomis

Atstovaujame FINNAIR, SAS ir kitas oro linijas.

Bendradarbiaujame su "Lietuvos avialinijomis".

Rita Staškutė-Zvirblienė

MATAS REALTY

Rita P. Matienė - Broker - Savininkė
State Certified Real Estate Appraiser - Įkainuotoja
Profesionalus pataravimas perkant, parduodant ir įkainuojant namus

V. R. MATAS

Visi teisiniai pataravimai

Vytas R. Matas - Attorney-at-Law - Advokatas

17938 Neff Rd. Cleveland, OH 44119

(216) 486-2530

2412 Cedarwood Rd. Pepper Pike, OH 44124

(440) 473-2530

DIRVA

SEIMO POSĖDIS (atkelta iš 4 psl.)

dabartinės sunkios šalies ekonominės padėties yra labai sunku. Dėl to visiems reikia dirbti kartu ir sutartinai.

Suprantama, kad įdomioje, įtemptoje ir užsitusioje diskusijoje kalbėtojų ir išsakytų minčių buvo daug daugiau. Pabaigoje diskusijos dalyviai Seimo Kaimo reikalų komiteto ir Lietuvos žemės ūkio inžinierių asociacijos vardu priėmė bendrą nutarimą, kuriame Lietuvos Respublikos Seimui ir Vyriausybei pateikė eilę konkrečių siūlymų, kad pagaliau ir Lietuvoje būtų daug plačiau pradėtas gaminti ir naudoti pačių ūkininkų iš rapsų pagamintas biodyzelinas, o degalinėse pardavinėjamo benzino viena iš sudėtinių dalių būtinai būtų vietinės gamybos etanolis.

Nutarime buvo siūloma prie LR Seimo reikalų komiteto sudaryti Biokuro gamybos darbinę grupę, kuri tobulintų Biokuro įstatymą ir rengtų kitus reikalingus teisinius aktus; Žemės ūkio ministerijai, mokslo, projektavimo institucijoms – organizuoti ir parengti įvairaus našumo bei tipo rapsų-metilo/etilo eterių gamybos įmonių projektus, reikalingus tyrimus, biokuro gamintojams išigyjant naują techniką ir technologiją, skirti 50 proc. subsidijų iš Specialiosios kaimo rėmimo programos, gi Ūkio ministerijai – organizuoti

biokuro gamybos technikos ir įrengimų gamybą šalies pramonės įmonėse. Taip pat buvo pateikta ir kitokių siūlymų.

Gal būtų galima ir svarstyti ar šie klausimai Seimui ir kaimui šiandien yra svarbiausi, tačiau visi sutiko su tuo, kad labai gerai, jog vieni ar kiti įstatymai, jų projektai, žemės ūkio strateginiai klausimai pagaliau politikų, mokslininkų ir valstybės tarnautojų yra svarstomi kartu. Įsitvirtinus tokiai praktikai, valstybėje klaidų, be abejo, bus mažiau.

"...kažin, ar naftos importuotojai ir tie, kurie pelnosi iš benzino, dyzelino pardavinėjimo, neužgniauš biodyzeliną?"

Jau skirstantis teko nugirsti ir abejones – "...kažin, ar naftos importuotojai ir tie, kurie pelnosi iš benzino, dyzelino pardavinėjimo, neužgniauš biodyzeliną?"

"Turėtų neužgniauzti, turėtų žemdirbiai ir naujo kuro gamintojai išsilaikyti, jei tik Vyriausybė tikrai laikysis išpareigojimo, iki įstojimo į Europos Sąjungą, vietinių, ekologinių, energetinių šaltinių naudojimą realiai išplėsti iki pažadėtųjų 10 procentų", – galvojau.

(atkelta iš 10 psl.)

Bronius Tatarūnas, Kazimieras Špakauskas, Petras Bliudžius ir Stasys Šimoliūnas. Klaipėdietė Janina Rakickienė deklamavo nežinomo autoriaus eiles: "Lietuva". Visi buvo prisiminti susikaupimu ir minutes tylos.

Žurnalistas Stasys Garliauskas tarė žodį apie Klaipėdos kraštą kaip kultūrinis, ekonominis ir strateginis centras. Klaipėdos vadavimo sukilėlių vadovybės paskelbta deklaracija, kad Mažoji Lietuva įsijungia į Nepriklausomos Lietuvos valstybę, sąjungininkų buvo pripažinta teisėtu aktu.

Mažoji Lietuva apima ne vien Klaipėdos krašto teritoriją dešiniame bet ir kairiame Nemuno krante iki Priegliaus upės, įtekančios į Aistmares per Karaliaučiaus miestą. Tai liudija vietovės – Karaliaučius, Tilžė, Ragainė, Gumbinė, Stalupėnai, Tolminkiemis, Labguva, Bitėnai ir Rambynas. Taip pat ir žymios pavardės – Vidūnas, Martynas Jankus, Mažvydas, Donelaitis, Brakas ir Jogamastas. Paminėjo kaip Mažosios Lietuvos tautinė šventovė – Rambyną ir eilę metų jo besirūpinančiu Martynu Jankumi.

Tilžė yra vienas iš didžiausių Mažosios Lietuvos kultūrinių centrų. Ji vienu

metu buvo laikoma Mažosios Lietuvos sostine. Spaudos draudimo metu Tilžėje veikė Jogomastų spaustuvė, kuri spausdino įvairias knygas. Tarp kitko Jogomastai, rusams užėmus Lietuvą emigravo į Vilnių ir ten buvo įsteigę savo spaustuvę bet vokiečių okupacijos metai nacių buvo sušaudyti. Tilžėje taip pat buvo sudaryta Napoleono ir Rusijos caro taikos sutartis.

Paminėta Kuršių Marios ir Nida, kurios žvejams buvo pragyvenimo šaltinis.

Mažosios Lietuvos lietuviai spaudos darbą pradėjo anksčiau negu Didžioji Lietuva. Pvz. Kristijonas Donelaitis parašė knygą "Metai". Mažoji Lietuva yra pirmosios lietuviškos knygos tėvynė. Tilžėje buvo spausdinama Basinavičiaus "AUŠRA" ir eilė knygų bei leidinių kuriuos knygnešiai spaudos draugimo metais gabendavo į Lietuvą.

Karaliaučiaus rusų okupuotoje srityje yra įsikūrusių apie 20 tūkstančių lietuvių. Jie turi lietuviškas mokyklas, kurias remia ir mūsų tarpe esantieji nuoširdūs asmenys.

Baigdamas žurnalistas S. Garliauskas prisiminė sausio 13 dienos Lietuvos laisvės gynėjus šiais žodžiais: "Per audras ir vėjus Baltijos keliu tauta

atėjo laisvę apginti kai tankai šliaužė laisvę naikinti minios su daina ir ryžtu atėjo laisvę ginti ant grindinio kraujas tryško šventosios aukos žiedais".

Rengėjų vardu, Eugenija Bulotienė ir Regina Juškaitė-Švobienė prisegė gvardikus kun. Alfonsui Babonui, žurnalistui Stasiui Garliauskui ir muz. Stasiui Sližiui.

Meninėje dalyje sekė visų dalyvių bendras dainavimas kurį lydėjo muz. Stasys Sližys. Buvo sudainuota kelios patriotiškos dainos: "Kur bėga Šešupė, kur Nemunas teka", "Aras", "Pajūriais" ir "Brangiausios spalvos".

Mykolas Abarius rengėjų vardu pareiškė padėką kun. Alfonsui Babonui už šv. Mišias, pamokslą ir invokaciją, muz. Stasiui Sližiui ir chorui, vėliavų tarnybai, žurnalistui Stasiui Garliauskui už paskaitą, sesėms šaulėms už vaišes, bei visiems prisidėjusiems prie minėjimo rengimo ir jame dalyvavusiems. Minėjimas buvo baigtas visiem sugiedojus Tautos himną.

Po minėjimo vyko pabendravimas. Minėjimą ruošė ramovėnai, Stasio Butkaus ir Švyturio jūrų šaulių kuopos ir Detroito birutietės.

DAILININKAS JURAS PALUKAITIS IŠVYKSTA Į AMSTERDAMĄ

Juras Palukaitis atvyko į Clevelandą prieš 10 metų. Cleveland'e begyvenant, Lietuvių Kultūriniam darželiams sukūrė Maironio biustą, restauravo ten esančius Basanavičiaus ir Kudirkos biustus, ba-

liustradą. Pastaruoju metu Cleveland'e dirbo Rodgers kompanijoje.

Juras ir Grolė Palukaičiai vasario mėnesį išvyksta į Amsterdamą, kur Juras yra pakviestas vadovauti *Exhibits International Project*

Management and Engineering departamentui. Juras džiaugiasi viliojančiu, kūrybingu darbu, jo laukia idomus projektas - Nike ekspozicijos 2002 metų Pasaulio Futbolo čempionate Japonijoje ir Pietų Korėjoje.

P.S. TIRE Inc.
Complete Front End Service
 481-5397
New and used Tires, Brakes, Shocks, Struts, Mufflers, lube oil and Filter
•Buy any 4 tires and receive a P.S. Tire hat!
OPEN
Mon.-Fri.: 8 am to 6 pm
Sat.: 8 am to 4 pm
866 E. 200 th St.
Cleveland, Oh. 44119
Paul Stefanac

EUROPA TRAVEL 692-1700
LOWEST AIR FARES
available worldwide
EXPERTS ON TRAVEL TO EAST EUROPE
passports • visas • prepaid tickets
SERVING OUR COMMUNITY FOR OVER 35 YEARS
"LEADERS IN LOW COST TRAVEL"

TAUPA

LITHUANIAN CREDIT UNION
SAVI PAS SAVUS!
KVIEČIAME VISUS Į TAUPĄ!
TELEFONAS 216.481.6677 < E-MAIL TAUPA@AOL.COM
767 EAST 185th. STREET CLEVELAND OHIO 44119
DARBO VALANDOS: Antradienį, Trečiadienį,
Ir Ketvirtadienį-----9:00v.r. – 4:00p.p.
Penktadienį-----9:00v.r. – 6:00p.p.
Šeštadienį-----9:00v.r. – 12:00p.p.
Sekmadienį parapijoje--11:00v.r. – 12:00p.p.
KIEKVIENA TAUPOMOJI SĄSKAITA IKI \$100,000, YRA APDRAUSTA (NCUA)